

tribuna

LIST ŠTUDENTOV LJUBLJANSKE UNIVERZE

LETO IV

LJUBLJANA, 10. NOVEMBRA 1954

STEV. 17

Pred konferenco Zveze komunistov

URESNIČITEV NAČRTA DRUŽBENEGA UPRAVLJANJA

Devetega novembra bo v Domu sindikatov konferenca Zveze komunistov ljubljanske univerze, akademij in visokih šol. Konferenca bo nedvomno predstavljala močan faktor za nadaljevanje strjevanja organizacije ZK.

Pred komunistične študente se o prihodnjem študijskem letu postavlja kot osnovna naloga delo v Zvezi študentov, predvsem pa sprovajanje načel družbenega upravljanja.

Konferenca bo posvetila upravljanju družbenega upravljanja v celoti svojega dela. Družbeno upravljanje predstavlja nov korak v razvoju naših visokih šol ter imajo komunisti, kot vodilni in revolucionarni kader, v tem pogledu odločilno vlogo.

Ze ob sami diskusiji za uvajanje družbenega upravljanja na naše visoke šole so se slišali glasovi, ki so nasprotovali temu revolucionarnemu preokretu. S tem sistemom se del konservativnih profesorjev in študentov še danes ni sprijaznil. Naloga komunistov, študentov pa tudi profesorjev bo, da bodo budno spremljali razvoj naših ustanov, ostro reagirali na poizkuse diskreditiranja družbenega upravljanja.

Vloga komunistov pa se bo odražala tudi v pojasnjevanju družbenega upravljanja ostalim študentom. Naše članstvo se bo končno moralo zavedati, da je osnovna naloga komunistov delati med množicami. Z uveljavitvijo družbenega upravljanja in z vsem sistemom socialistične demokracije je nezdružljiva vloga, ki so jo očasi imeli komunisti v naši javnosti. Namreč vloga nekih regulatorjev, kajti mnogi komunisti so smatrali, da je njihova naloga predvsem v tem, da uravnavajo življenje, da o vsem, kar se v naši javnosti dogaja, predhodno sami sklepajo in sprejemajo končne za sklepe. Zaradi tega so se marsikateri komunisti na univerzi spremenili v politične birokrate.

Medfakultetna konferenca pravnikov

Te dni se vrši v Ljubljani medfakultetna konferenca študentov prava. Konferenca se udeležujejo po trije predstavniki iz vsakega študentskega središča v naši državi. Istočasno se mudi na obisku v Ljubljani večja skupina študentov prava iz Beograda.

namesto, da bi predstavljali najzavrednejši del študentov, ki naj prednjači v vseh ozirih ostalim študentom. V socialistični demokraciji in ob družbenem upravljanju je nemogoče, da bi komunist imel ugled samo na osnovi formalne pripadnosti v Zvezi komunistov. Naloga komunistov danes je, da se kot komunisti sami uveljavljajo v javnosti, s tem pa ni rečeno, da bi se naša Zveza komunistov spremenila v popolnoma formalno zvezo posameznikov. Zveza komunistov je organizacija,

PRED LETNO SKUPŠČINO ZVEZE ŠTUDENTOV

Osnutek zakona o štipendiranju

odpravlja otroške doklade in uvaja sistem štipendij

Vprašanje štipendiranja na naših visokih šolah je tako pomembno, da mu je treba posvetiti mnogo pozornosti ne samo na forumih in komisijah, ki se s problemom ukvarjajo, ampak tudi v našem tisku, posebno študentem. Zato bomo danes navedli nekaj podatkov, ki ta važen problem lahko ilustrirajo.

Po najnovejših statističnih podatkih (tukaj niso upoštevani absolutni) se preživljajo študenti našega univerzitetnega centra takole: otroške doklade prejema 2393

v kateri sleherni komunist lahko dobi pomoč in v kateri se gradi enotno stališče vseh bistvenih vprašanj.

Konferenca Zveze komunistov bo morala pretrpeti vsa te pereča vprašanja in postaviti kot osnovno nalogo potrebo, da se komunisti spuste v boj, v katerem se morajo idejno graditi in teoretično kopoliti svoje znanje. Samo spuščanje v boj s pomankljivim znanjem je neuspeh, ker ta krat ob neposobnosti članstva triumfirajo negativni študentje.

Brez dooma bomo morali na tej konferenci posvetiti precej razmišljanja napotkom, ki jih je dal na seminarju funkcionarjev ZK tov. Ziberl, od koder so tudi vzete osnovne misli o članku.

Organizacija Zveze komunistov bo nedvomno ob uspešnem delu konference in sprejemu odgovarjajočih zaključkov pomenila začetek v živahnem in temeljitijem delu komunistov samih, kar pa se bo nujno odražalo v Zvezi študentov.

Janez Sinkovec

slovenskega študenta ne presega 3500 din.

Sedaj pa pogledimo na kratko, kakšno je stanje po naših domovih in menzah. Po najnovejših kalkulacijah bi cena hrane, to je trije obroki po 2300 kalorij dnevno, znašala na mesec 3.092 din. V tem znesku smo upoštevali tudi

meja, v katerih se bo spreminjala bodoča struktura podpiranja študentov. Če prištejemo k podatkom, ki sem jih navedel v začetku članka še absolutne, dobimo procent sedanjih štipendistov in onih, ki prejemanje otroške doklade. Ta procent znaša približno 55 odstotkov in se ujemata tudi s stanjem po drugih univerzitetnih centrih. S takšnim procentom je računal tudi CO ZSJ, ko je postavil za bodočo kot povprečje štipendij 4500 din mesečno. Če je znašala letos skupna vsota denarja, ki so ga prejeli študentje ljubljanske univerze na račun otroških dokladov in štipendij 113.758.000.— din se po novem predlogu zviša ta vsota na približno 154.000.000.— din. Razlika nam že jasno kaže, da se ekonomski položaj študenta na ta način izboljšuje.

Osnutek zakona tudi določa kdo je dolžan štipendirati. Največjo dolžnost imajo vsi komunisti in preko njih podjetja, ustanove itd. Vsekakor je tak način pravičen in končno bodo komune resneje pristopale k kritičnemu pregledu štipendistov. Ze sedaj pa je potrebno poudariti vprašanje štipendiranja študentov v nižjih letnikih. Praksa je, da se največkrat iščejo absolutni ali študenti višjih letnikov. Tak način je nepravilen in tudi neodgovoren. Štipendiranje naj se že slušatelj v prvih letnikih, ki po največkrat padejo na breme Svele za prosveto LRS Izbora novincev je pa na sami fakulteti zelo problematičen in ponajvečkrat izbor ni dosleden. Mnogo lažje in pravilneje bodo reševale takšen izbor komune.

Jasno je pa, da se s takim načinom štipendiranja v osnovi spreminja struktura štipendistov in študentov, ki prejemanje otroško doklado. Ta sprememba bo vsekakor šla na škodo sedanjega števila onih, ki prejemanje otroško doklado. Statistika nam pa pove, da je največ študentov z otroško doklado po večjih mestih (Ljubljana, Maribor itd.) Vsekakor bo to eden od problemov, ki ga bodo morale komune po teh mestih reševati v okviru svojih zmogljivosti.

(nadaljevanje na 2. strani)

LIST ŠTUDENTOV LJUBLJANSKE UNIVERZITETE

NAŠI DANI

Godina II broj 10 Sarajevo 15 X 1954 Cijena 10 din.

»NAŠI DANI« je list sarajevskih študentov, ki izhaja že dve leti — »Naši dani« izhaja enkrat v dveh tednih v nakladi 2000 izvodov (4000 študentov v Sarajevu).



»Tribunaši« na konferenci predstavnikov jugoslovanskega študentskega tiska

Konferenca je uspela bolje, kakor smo pričakovali

Mislím, da je ideja za sklicanje skupnega sestanka redakcij jugoslovanskih študentskih listov bila le nekoliko pozna. Morda se ta zapoznelost ni odrazila na samem delu sestanka, opazili pa smo jo lahko vsi, ki nam je napredno našega študentskega tiska pri sru. Na konferenci je bilo namreč izmenjenih toliko važnih problemov, ki niso od danes in ki bi jih s skupnimi močmi bilo mnogo lažje reševati. Pa to konec koncev ni niti tako važno, ker se enostavno ne da več popraviti; važnejše je dejstvo, da je konferenca absolutno uspela in da bodo v bodoče lahko še boljše, če se bomo zavedali njihovega pomena.

Morda bodo nekateri opazovali konference trčili, da je ta bila vse preveč splošna in da smo posvetili vse preveč časa tistim problemom, ki so morda izgledali vse preveč splošni in teoretični. Toda zdi se mi predvsem važno, da smo prav tem problemom morali posvetiti večino časa. Vprašanje splošne vloge štu-

dentskega tiska v našem družbenem in političnem življenju, vprašanje vloge študentskih listov v uveljavljanju politike Zveze študentov Jugoslavije, njen pomen v kulturnih, mednarodnih, športnih in drugih vprašanjih — to so tako pomembne stvari, da je o njih v prvi vrsti treba govoriti. Konferenca se je popolnoma zavedala pomena obravnavanja teh vprašanj, zato je tudi v svojih zaključkih poskušala dokončno ugotoviti vlogo in pomen študentskega tiska. Vse redakcije so bile epotne, da študentski listi po naših univerzitetnih centrih ne morejo biti drugo, kot glasilo Zveze študentov Jugoslavije. Pa ne samo to — na svojih straneh marajo obravnavati študentske problematiko tako, kot je to življenjsko potrebno — namreč v povezavi s splošno družbenimi in političnimi problemi našega časa.

Sodelovanja med posameznimi redakcijami, tako v pogledu izmenjave materiala, kot v pogledu izkušenj pri urejanju listov, niso najmanj

pomembne stvari, ki jih je konferenca obravnavala. Iskustva, ki so jih v svojem večletnem delu pridobile posamezne redakcije, so bila izmenjana na osnovi poštene pomoči mlajšim listom. Prav tako so se posamezne redakcije dogovorile za izmenjavo materiala in originalnih prispevkov, kar ne bo koristilo le medsebojnemu spoznavanju skupnih študentskih problemov, ampak bo povečalo tako pestrost kot aktualnost naših študentskih listov.

Vprašanje dale uprave, posebno finančni problemi, ki so žal pereči za ves naš, posebno pa še za študentski tisk, so vzele konferenci mnogo časa. Zato so bili tudi sklepi o problemih toliko pomembnejši. Seveda je vprašanje, v kakli meri bo mogoče naše želje o tem, da bi prišli v proračune za nas zainteresiranih forumov, uresničiti — eno je pa gotovo: konferenca je pokazala na brezhibnost materialnega stanja študentskega tiska in lahko upamo, da se bo tudi to zadovoljivo rešilo.

Bogdan Pleša

Intervju našega športnega urednika s predsednikom AŠO tov. Lužnikom

Novi časi za naše športnike

Zakaj ustanavljamo svoja športna društva

Zato, da bi si ustvarili v moralnem političnem in organizacijskem pogledu svoj zdrav športni kolektiv, ki bo združeval v svojih vrstah številne športnike ljubljanske univerze in bo vsem študentom nudil prepotrebno športno razvedrilo. Zato, da bi potrdili, da more športni kolektiv uspešno delati in se razvijati le na principih čistega amaterstva, da je šport le nujno razvedrilo, ki človeka vzgaja, krepi in usposablja za boljše delo, da pa nikogar ne sme oropati človekovega dostojanstva in ga izenačiti s tekmovalnim konjem. Danes na žalost marsikateri športnik misli, da jih športno udejstvovanje, športni uspehi, dvigajo na neko privilegirano stopnjo, da se lahko na račun športa okorišajo na vse mogoče načine. Nepravilno pa bi bilo za to doletiti samo športnike. V večji meri so krivi temu tisti, ki v svojih klubih to dopuščajo ali celo podpirajo. Tudi športni forumi se v tem primeru preveč obočevajo z ukrepanjem študentom je društvo potrebno tudi zaradi specifičnih prijemov, ki se jih bo treba posluževati in ki jih v drugih društvih ne morejo v toliki meri upoštevati,

Kakšni so konkretni pogoji za ustanovitve društva?

Ze pred dvema leti smo začeli govoriti o ustanovitvi društva. Ko pa smo se nad tem zamislili in pogledali nekoliko nazaj, ko so taka društva, čeprav morda ne v takem obsegu, že obstojala in kaj kmalu shirala, smo postali opreznjši. Kljub željam in predlogom posameznih naših klubov in sekcij smo se odločili, da bomo osnovali društvo šele takrat, ko se bomo prepričali, da bo res sposobno živeti in se razvijati. Pereč problem niso predstavljale samo materialna sredstva, ampak tudi tip društva, način in vsebina dela. Morda bi kdo pripomnil, da imamo zato dovolj primerov pri nas in drugod in da bi si lahko izbrali. Ne, zakaj bi kopirali čenčudi z dobrim le malo slabega. Materialna osnova (igrišča, prostori, oprema) je danes še zelo skromna, vendar pa smo po zaslugi in razumevanju merodajnih forumov dosegli, da smo vsaj v zadnjem letu odpravili prejšnjo tipično kampanjsko delo in dosegli kar zadovoljive kontinuirano dejavnost v vseh naših klubih in sekcijah.

(nadaljevanje na športni strani)

Kakšno bo delo bodočega društva?

Na Univerzi je nad 6.000 mladih ljudi, večino teh moramo aktivno vključiti v naše društvo v vseh mogočih oblikah telesnovzgojne dejavnosti. Univerzo kot celoto moramo pritegniti in jo povezati z društvom, naj tudi tu vzpostavijo profesorji in študentje medse-

bojne stike. Če bo naše društvo res raslo z Univerzo ne bo nikoli več zamrlo v sicer daljši študijski dobi nekaj študentov — športnih aktivistov.

Kar se pa tiče vsebine dela, bomo skušali ubrati neko srednjo pot. Način dela po vzgledu Partizana bi bil morda nekoliko prelo, način po vzgledu Sportnih zvez pa nezadosten. Združiti

Na prvem mestu dnevnega reda so bila letna poročila študentskega tiska, koordinacijskega sekretarja in arhivsko-dokumentacijskega centra v Parizu. Za nadaljnje delo časopisa študentskega tiska so dali razni delegati dragocene napotke in predloge. Med drugim je želel tunizijski delegat, da bi študentje dostavljali več izvodov v kolonijah in odvisne zemlje in da bi se tudi sicer bolj podrobno bavili s problemi teh dežel.

Folkloru spet na deželi

Naša folklorna skupina je pred nedavnim gostovala v Pesjem ob obletnici ustanovitve SKOJ. Prebivalstvo tega kraja je naše peselce pri srčno pozdravilo in jim izkazalo vso hvaležnost ob uspelem nastopu.

Iz poročila arhivsko-dokumentacijskega centra v Parizu je bilo razvidno, da so različna dokumentacijska dela — predvsem vprašanje študentske zdravstvene službe in socialnih študentskih razmer — končana in da so v pripravi drugi projekti, med temi almanah študentskega tiska in internacionalni študentski radijski program s pomočjo radia Luxemburg. Tudi o delu tega centra so delegati dajali razne predloge in izražali željo, da bi se delovanje centra tudi publiciralo.

Mnogo zanimivih detajlov o študentskih tiskih raznih držav so dala poročila delegatov. Tako je naletel na posebno odobravanje švedski sistem udeleževanja denarne odškodnine urednikom študentskih časopisov za njihovo delo in s tem zvezano izgubo (nadaljevanje na 4. strani)

Mednarodna tiskovna konferenca

Pred kratkim se je v Leidenu končala III. mednarodna konferenca študentskega tiska. Nizozemski študentski svet NSR, že od nekdaj aktiven v prizadevanju za internacionalno študentsko sodelovanje, je ponudil koordinacijskemu sekretariatu nacionalnih zvez gostoljubje v tem mestu. Poleg Belgije, Nemčije, Angije, Finske, Francije, Holandije, Italije, Avstrije, Sarske oblasti, Švice, Škotske, Švedske in Španije so bili letos prvič zastopani tudi Argentina, Chile, Japonska, Kanada tako, da je bilo skupno nad 40 udeležencev. Uvod v konferenco je bil nekaj diplomatski spor. To pot je argentinski delegat izjavil, da ne more sedeti za isto mizo kot zastopnik Španije. Po dolgem razgovorjanju se je končno ugotovilo, da lahko prisostvuje španski delegat le kot opazovalec.

Konferenca v Sarajevu

Pred nekaj dnevi se je vršila v Sarajevu konferenca ZSJ. Bila je zelo uspešna, kakor poročajo naši predstavniki tov. Drago Lipič, ki se je pravkar vrnil domov.

Univ. prof. Ing. Stanislav Sotošek:

O študijskem načrtu gozdarskega oddelka

OPOMBA UREDNISTVA: V celoti objavljamo prispevek prof. Ing. Stanislava Sotoška o študiju na gozdarski fakulteti z namenom, da tako študentje kot strokovnjaki povedo o njegovih predlogih svoje mnenje. Redakcija TRIBUNE bo te prispevke z veseljem objavila.

Avstria leta 1949 je izšla vladna odločba o razdelitvi Agronomске fakultete na Agronomsko in gozdarsko fakulteto v Ljubljani, ki je takoj sprožila intenzivna pripravljalna dela za ustanovitev in izgradnjo gozdarskega oddelka. Dva meseca kasneje so se vpisali na ljubljansko univerzo prvi študentje gozdarstva.

Fakultetni svet je osvojil načelo, da je fakulteta dolžna vzdrževati gozdarske in agronomске inženjerske splošnega tipa. Bil je proti specializaciji na fakulteti z dvema ali tremi oddelki, kakršni so bili na gozdarskih oddelkih v Zagrebu, Beogradu, Sarajevu in Skoplju. Pravilnost tega stališča so kasneje potrdili oblastni ter politični forumi in meduniverzitetne ter inter-fakultetne konference. V tem smislu je bil sestavljen tudi študijski načrt za oba oddelka.

Posebnost tega načrta je bil praktični semester pretežno fizičnega dela na terenu z imenom »semesterska praksa«, kar doslej še ni bilo vpeljano na nobeni drugi sorodni fakulteti v Jugoslaviji. Ta praksa je bila predvidena v IV. semestru za agronomski in v V. semestru za gozdarski oddelak. Tako je tedaj vseboval študijski načrt sedem semestrov na fakulteti v Ljubljani in en semester na terenu. Fakultetni svet je želel osem semestrov na fakulteti, skupno devet semestrov, ker bi bila s tem dana možnost ustrežnejše razdelitve in razvrstitve predavanj in vaj. To pa je tedaj še preprečeval administrativni predpis, da fakulteta ne sme imeti več kot osem semestrov. Fakultetni svet si je zastavil cilj, doseči takih devet semestrov v pripravljanju, da bo v tem primeru študij podaljšan za en semester le formalno, v resnici pa skrajšan, ker bodo študentje diplomirali ob devetih semestrih povprečno najmanj eno leto prej kot ob osmih semestrih.

Med prvimi v Ljubljani je fakulteta predvidela tri skupinske izpite in jih imenovala prvi, drugi in tretji diplomski izpit; ločila je študijski režim od izpitnega in s tem sprostila študij in osvojitve študente od tedaj splošno veljavnega togega študijskega režima z raznimi vpisanimi pregrajanimi v višje semestre in celo s ponavljanji semestrov. Študijski načrt so zastopniki fakultete prediskutirali z delegati študentov in z zastopniki operativne preko Društva inženjirjev in tehnikov. Ta študijski načrt je predstavljali v primeri z drugimi sorodnimi fakultetami nekaj novega, predvsem zaradi semesterske prakse in splošnega programa brez delitve na oddelke.

Za izvrševanje terenske semesterske prakse je fakulteta po vladni odločbi ustanovila fakultetno gozdno in lesno gospodarstvo »Silva« s tremi oddelki: Gozdna uprava Kamniška Bistrica, Lesnoindustrijski obrat Stahovica in Gozdna uprava Velika Nedelja. V načrtu je imela še objekt na delno golem in delno pogozdenem kraškem zemljišču v Slovenskem Primorju. V času, ko ni semesterske prakse, t. j. od decembra do julija, je namenavala fakulteta prirediti na teh objektih tečaj za delavce, tehnike

sklenili, da ne bo ustanovljali na fakulteti inštitutov po vzoru drugih sorodnih fakultet v okviru posameznih kateder in je skušal priključiti fakulteti že obstoječi zameetek inštituta, t. j. Gozdarski inštitut Slovenije kot fakultetno administrativno in finančno samostojno ustanovo. V enem in istem poslopuj naj bi bile predavalnice, zbirke in laboratoriji za vse okžje strokovne predmete in vse sektorje inštituta s knjižnico in kabinetom docentov fakultete in sodelavcev inštituta. Docenti, asistenti in študenti fakultete bi delali skupno z znanstvenimi in strokovnimi sodelavci in laborantami. Tako bi povežali znanstveno in pedagoško delo s upravljanjem z operativno preko inštitutskega sveta. Ustrezna spojitve inštituta s fakulteto bi preprečila sicer nujno ustanavljanje inštitutov na fakulteti, kar bi pomenilo dupliranje in nepopolno izrabljanje materialnih sredstev in kadra. Ta zamisel fakultete še ni bila ostvarjena vse doslej zaradi nekaterih objektivnih in številnih subjektivnih vzrokov. Vsekakor more in mora priti z dopolnitvami in spremembami sedanjega stanja do ustreznih rešitev tako, da bo zadosteno v skladu z materialno in kadrovsko zmogljivostjo LR Slovenije tako potrebam raziskovalnega, pedagoškega kot operativnega dela.

Podrobni študijski načrt, sestavljen po nakazanih načelih je bil objavljen v »Seznamih predavanj Univerze v Ljubljani« za študijska leta 1950-51 do 1953-54, ki za študijsko leto 1954-55 predpisuje velike spremembe za gozdarski oddelak Fakultete za agronomijo, gozdarstvo in veterinarstvo (morda bi ustrežal naziv Biotehniška fakulteta). Gozdarski oddelak je ukinil semestersko prakso, razširil predavanja za semester in vpeljal IX. semester s imenom »diplomski semester«. Agronomski oddelak pa je zaradi uvodoma opisane načela in razvil študijski program na kvaliteto višjo stopnjo. Predavanja je razširil za en semester, in sicer v prvi do peti in sedmi do deveti; šesti semester pa zasedel s semestersko prakso. Veterinarski oddelak še ni začel s predavanji, čeprav je omejen v nazivu fakultete že leto dni.

Nastane vprašanje, zakaj je fakultetni svet zadržal po mojem mišljenju napredno načelo glede semesterske prakse samo na agronomskem oddelku in ne tudi na gozdarskem. Kolikor mi je znano, ni bil letošnji načrt prediskutiran na nobenem sestanku z zastopniki operativne in ni mi znano, če je bil obravnavan z delegati študentov, kakor prejšnji.

Semestersko prakso so opravili študentje leta 1952 in 1953. Letošnja, ki naj bi trajala od 1. avgusta do 30. novembra pa je odpadla na osnovi letošnjega študijskega načrta. Naloga semesterske prakse je bila, da spoznajo študentje ob organiziranem skupnem delu razlike tipičnih gozdnih predelov (alpskega, panonskega in kraškega) ter osnovno mehanično predelavo lesa. Delo v različnih gozdnih območjih bi jim za vedno odpravilo težnje k šablonskemu delu po vzorih v enem območju. Semesterska praksa je koristna

prakse je prenehal njen glavni razlog d'etre. Letos ni bilo pri »Silvi« nobenega študenta na praksi in v študentovskih ubikacijah je bilo na dopustu nekaj družin iz Ljubljane.

Prva semesterska praksa je imela težave zaradi razmeroma kasnega pričetka in nekaterih objektivnih težav. Druga praksa je bila deloma pomanjkljiva zaradi nenormalno velikega števila študentov, pomanjkanja ustrezne vodstva in zaradi trestih pri reorganizaciji »Silve« v zvezi z decentralizacijo in družbenim upravljanjem. Morda so bile omenjene napake tudi vzrok za ukinitev semesterske prakse. Toda takega umika ni mogoče odobravati. Potrebno je bilo izboljšati vodstvo prakse preko organov fakultete in »Silve« ter uskladiti z delom stalnih gozdnih delavcev. Izdatna pomoč za izboljšanje prakse in razbremenitev docentov so asistenti. V tem pogledu je storila fakulteta doslej vse premalo. Gozdarski oddelak je gotovo edinstven primer, saj ima po petih letih le enega asistenta za ožje strokovne predmete, in ta edini je že leto dni pravzaprav brez profesorja. Glede tega je pričakovati izboljšanje že letos po razpisu asistentskih mest, ki je izšel pred nekaj dnevi.

Po letošnjem študijskem načrtu so dolžni študentje nadomestiti strnjeno štirimesečno prakso petega semestra s trimesečno prakso pri kateri kolikor gozdom gospodarstvu ali lesnoindustrijskemu podjetju po lastni izbiri v dobi počitnice. Važno je, da prinesejo potrdilo o tej praksi. V večini primerov bo praksa razdeljena na tri počitnice po en mesec. Vsekakorito uvažanje in prekinjanje bo imelo za posledico, da bo študent psihično vezan na prakso manj časa kot sicer. V uspeh take prakse ne morem verjeti. Ob kontinuirani štirimesečni semestrski praksi bi študentje delali po vedno izboljševanem načrtu in vedno boljstih pogojih. Docenti, asistenti in študentje bi se bolj spoznali in bolj navezali drug na drugega, kot kjer koli na predavanjih, v seminarjih in na ekskurzijah; to bi zopet delovalo pozitivno pri nadaljnjem študiju.

Ne strinjam se s predpisovanjem prakse v času počitnic. Po mojem mnenju pripadajo počitnice samo in edino študentom — izjema so lahko izredne državne ali družbene potrebe. Vsak študent naj porabi počitnice po svojih individualnih potrebah, željah in možnostih. Eden se bo pripravil za izpite, drugi bo šel na dopust, tretji se bo posvetil strokovnemu ali političnemu študiju in delu, četrti bo zbiral gradivo za diplomsko delo, peti bo šel na dopolnilno prakso, šesti bo pomagal starejšim pri poljskem ali drugem delu, sedmi si bo s kakršnim koli delom prislužil nekaj denarja za bodoče šol. leto itd.

Semesterska praksa daje študentu počitnice vse od decembra do marca na prehodu iz petega v šesti semester. Ta doba omogoča vsakemu povprečnemu študentu, da opravi vse zaostale izpite in pride v šesti semester z vsemi do tedaj možnimi izpiti. Po letošnjem načrtu bodo prišli v šesti semester z vsemi izpiti le maloštevilni študentje. Po vsem tem moremo sklepati, da pomeni semesterska praksa olajšanje in boljše kvaliteto študija ter skrajšanje; počitniške prakse pa nakazujejo nasprotno.

V kolikor so te misli pravilne, bi bilo potrebno še spremeniti predmete diplomskih izpitov in verjetno bi v sedanjih fazi zadostovala za II. diplomski izpit predmeta dendrometrija in izkoriščanje gozdov, za III. diplomski izpit pa gojenje gozdov in varstvo gozdov z zagovorom diplomskega dela.

Predmet organizacija in ekonomika je bil v račetu en predmet, sedaj pa je že nekaj časa deljen na dva. Smatram, da ni v skladu s politiko univerzitetnega šolstva, da je sedaj razpisano mesto profesorja za organizacijo, ki zavzema komaj dve uri predavanj tedensko. Ekonomika je predvidena tri odoasno štiri ure tedensko in preprčan sem, da ta dva izredno povezana predmeta prav lahko obvlada en predavatelj.

Nekoliko bolj razumljiv je razpis mesta za predmet mehanična predelava lesa, ker je sedanjí docent zadolžen s štirimi urami tedensko za anatomijo in tehnologijo lesa in s petimi urami za mehanično predelavo lesa. Študentje bodo ob dveh predavateljih nujno obravnavali nekaj snovi dvakrat in nekoliko drugače. Morda ne bi bila obremenitev neznosna, če bi sedanjí docent dobil v pomoč vsaj po enega asistenta in laboranta za vsak predmet. Razen tega je mogoče podati in dojeti vsajino trest dveh predmetov, če trajajo predavanja za vsak predmet tedensko eno uro manj, kot pa so predvidena v letošnjem načrtu.

Opisane ugotovitve dokazujejo, da so letos v sestavi študijskega načrta, razvoju inštituta in »Silve« zmagale tendence nečesa starega in tuji vzorci. Novum je le »diplomski semester«. Zadržanje in utrditev vsega tega pomeni nevarnost in usoden eksperiment. Zaradi tega predlagam, da se vzamejo za osnovo in se uredi sodobnejši temelji, ki so bili delno formalno in delno stvarno dograjeni leta 1952.

Za nadaljnji progresivni razvoj iz sedanjih pionirskih stopnje predlagam: 1. Inštitut naj ne bo pridružen samo formalno, temveč se naj spoji s fakulteto tudi vsebinsko. 2. »Silva« s svojimi objekti naj postane zopet in naj se vedno bolj razvija v fakultetno podjetje za prakso študentov in izpopolnjevanje znanja delavcev, tehnikov in inženjirjev. 3. Predpisana počitniška praksa in diplomski semester naj se ukinita. Zopet naj se vpele in zboljša v V. semestru semesterska praksa. V načrtu naj se zadrží študijski načrt, ki sta ga začrtala pred tremi leti agromski in gozdarski oddelki in kakor ga je letos zadržal in razvil na kvaliteto višjo stopnjo do IX. semestra agronomski oddelak. V letošnjem seznamu predpisana predavanja in vaje za V. do VIII. semester naj se prenesejo z izboljšanim vrstnim redom v VI. do IX. semester.

Študijski načrt fakultete in ustroj inštituta za gozdno in lesno gospodarstvo ter Gozdnega in lesnega gospodarstva »Silve« so nedeljivo povezani in terjajo kompleksno rešitev, ki naj zagotovi vsestransko oblikovanje vedno sodobnega osnovnega lika gozdarskega inženjira, nenehno spopolnjevanje operativnih kadrov in pospešen razvoj raziskovalnega dela v skladu z vsakokratnimi potrebami gozdnega in lesnega gospodarstva.

Kdo izmed študentov ne pozna človeka, ki je dan za dnem od jutra do večera sedel pri pisalni mizi na študentskem naselju in poizkušalno delal, nadzirati gradnjo, govoriti s stanovalci, voditi seje in sestanke, dajati napotke svojim sodelavcem, pomagati, kolikor je bilo v njegovi moči, da bi nam bilo življenje na naselju čim bolj udobno. Videli smo ga pozno zvečer, ko sklonjen nad pisalo mizo rešuje tekoče dnevne probleme, videli smo ga na kolezu, ko odhaja po važnih opravkih, videli smo ga na sestankih, ko se z vso vmeno zavzema, da bi bilo življenje študentov boljše in lepše. To je bil pravnik študentskega naselja tov. Burja. Študenti, posebno pa še stanovalci naselja smo upravniku Burji dolžni javno zahvalo za njegovo požrtvovalno delo. Tov. Burja je na vsakem koraku delal za koristi študentov. Predvsem gre njemu zasluga, da je študentsko naselje dobilo tako kmalu vse, kar spada k sodobnemu študentskemu domu, da je gradnja iz leta v leto napredovala, da so stanovalci dobili lep dom in dobre pogoje za študij. Obdobje njegovega dela na naselju je rodilo lepe uspehe. Temelji novega študentskega središča so postavljeni in pri tem ima prav gotovo veliko zaslug tovariš Burja. Njegovo plodno delo bo ostalo in bo za vzgled.

Upravniku Burja pa ni svojih sil posvetil izboljšanju samostalnega položaja študentov. On je, čeprav obremenjen z različnimi posli, našel tudi čas, da je pedagoško deloval med stanovalci. On je bil upravnik in pedagog obenem. Nešteti primeri govore, da je znal najti pravilno pot, ki je bila pravilna in hkrati tudi vzgojna. Zato je bil med študenti cenjen in spoštovan. Vsi, ki smo ga poznali, smo videli v njem ne samo upravnika, temveč človeka, ki je rad pomagal s svojimi napotki in znal svetovati ter pomagati. Razumel je študentsko dušo, poznal njene vrline in slabosti.

Ko se tovariš Burja posavlja od svojega življenjskega dela, mu vsi študenti želimo, posebno pa še njegovi stanovalci, ki smo cenili njegovo delo, da bi se prijetnosti od ujetosti in da bi bila jesen njegovega življenja zares lepa.

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Transport tosekanega lesa

Kako je s tuberkulozo pri študentih

Po nekaterih univerzitetnih centrih predstavlja eno najvažnejših in najproblematičnejših področij dela zdravstvene službe študentov borba proti tuberkulozi. V našem ljubljanskem centru smo z uspešnimi intervencijami preprečili porast tuberkuloze, tako, da nam procent obolelih stalno pada.

Statistični pregled obolelih tuberkuloze je naslednji: leta 1948 je znašal procent aktivne tuberkuloze 2,18, v letu 1949 je padel na 2,03, v letu 1950 se je malenkostno dvignil na 2,20, v letu 1951 padel na 2,04, leta 1952 — 1,17 in v letu 1953 1,15 % od vseh slušateljev. Podatki so dobjeni na podlagi fluorografiranja. V lanskem študijskem letu fluorografirani ni bilo vsled besežiranja, vendar bo fluorografiranje letos ponovno uvedeno.

Precejšnje število obolelih odpade na želodčne, živčne in kožne bolezni.

Naša zdravstvena služba posluje v redu in zadovoljivo. Odpr problem sicer predstavljajo slabi prostori, ki ne omogočajo da bi se naš zdravstveni fond razvil tako, kot bi bilo možno sprito sedanjih materialnih sredstev.

V dosedanjih zdravstveni službi pa je ostal neresen problem stanovanja in prehrane tuberkuloznih študentov. Problem, ki se ga lotevamo, je preceh predvsem iz psiholoških vzrokov. Mi bi morali študente z aktivno tuberkulozo odstraniti iz študentskih domov in menz, ter jih izolirati v posebnem domu ali oddelku doma in jim nuditi hrano v posebnih menzah. Kar se hrane tiče, prejemajo študenti dietično, ter to ni tolikanj pereče; resen problem pa je stanovanje. S tem, ko imamo obolele kolege v domovih obstoji stalna nevarnost okuženja še ostalih stanovalcev; isto je tudi v menzah. Izolacija zgolj v nadstropju ali slično ne bi zadovoljila.

BRUCOVANJE EKONOMOV

ZSJ Ekonomске fakultete prireja 13. novembra 1954 ob osmih zvečer brucovski večer v vseh prostorih Ekonomске fakultete. Vabljeni.

Še eno gostovanje

Pretekli teden je Akademski pevski zbor gostoval v Novem mestu. Naši pevci so priredili dva koncerta partizanskih, narodnih in umetnih pesmi. Naš dopisnik poroča, da je gostovanje v celoti uspelo.

SLOVO OD DELA

Kdo izmed študentov ne pozna človeka, ki je dan za dnem od jutra do večera sedel pri pisalni mizi na študentskem naselju in poizkušalno delal, nadzirati gradnjo, govoriti s stanovalci, voditi seje in sestanke, dajati napotke svojim sodelavcem, pomagati, kolikor je bilo v njegovi moči, da bi nam bilo življenje na naselju čim bolj udobno. Videli smo ga pozno zvečer, ko sklonjen nad pisalo mizo rešuje tekoče dnevne probleme, videli smo ga na kolezu, ko odhaja po važnih opravkih, videli smo ga na sestankih, ko se z vso vmeno zavzema, da bi bilo življenje študentov boljše in lepše. To je bil pravnik študentskega naselja tov. Burja. Študenti, posebno pa še stanovalci naselja smo upravniku Burji dolžni javno zahvalo za njegovo požrtvovalno delo. Tov. Burja je na vsakem koraku delal za koristi študentov. Predvsem gre njemu zasluga, da je študentsko naselje dobilo tako kmalu vse, kar spada k sodobnemu študentskemu domu, da je gradnja iz leta v leto napredovala, da so stanovalci dobili lep dom in dobre pogoje za študij. Obdobje njegovega dela na naselju je rodilo lepe uspehe. Temelji novega študentskega središča so postavljeni in pri tem ima prav gotovo veliko zaslug tovariš Burja. Njegovo plodno delo bo ostalo in bo za vzgled.

Upravniku Burja pa ni svojih sil posvetil izboljšanju samostalnega položaja študentov. On je, čeprav obremenjen z različnimi posli, našel tudi čas, da je pedagoško deloval med stanovalci. On je bil upravnik in pedagog obenem. Nešteti primeri govore, da je znal najti pravilno pot, ki je bila pravilna in hkrati tudi vzgojna. Zato je bil med študenti cenjen in spoštovan. Vsi, ki smo ga poznali, smo videli v njem ne samo upravnika, temveč človeka, ki je rad pomagal s svojimi napotki in znal svetovati ter pomagati. Razumel je študentsko dušo, poznal njene vrline in slabosti.

Ko se tovariš Burja posavlja od svojega življenjskega dela, mu vsi študenti želimo, posebno pa še njegovi stanovalci, ki smo cenili njegovo delo, da bi se prijetnosti od ujetosti in da bi bila jesen njegovega življenja zares lepa.

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Sestanke je tudi ugotovil,

Pri tem bomo naleteli na težave, kar se tiče psihologije bolnih ki se bodo izolirali od ostalih počutili slabše. Kljub temu pa bo do tega ukrepa moralo priti v interesu celotnega domačega kolektiva. Ta ukrep bi bilo potrebno izvesti tudi pri drugih nalezljivih boleznih. Primer letne epidemije nam kaže, da so domovi in velike menze najbolj podvržene takim nesrečam. V naših domovih je sanitetna služba urejena precej slabo. Mesto bolničarja sicer eksistira, izvajanje dolžnosti pa je bolj šibko.

Ceprav je stanovanjska kriza v naših domovih velika, tega vprašanja nikakor ne smemo zanemarjati. Dolžnost kuratorija in Zdravstvenega fonda bo, da čim prej razpravljata o tem perečem vprašanju. Pravilniki domov sicer predvidevajo, da v njih ne morejo biti slušatelji z nalezljivimi boleznimi, vendar se to ne izvaja, predvsem iz socialnih čustev, ki pa so dvostrzen nož, ker nam lahko povzroče precejšnjo škodo.

(Nadaljevanje s 1. strani)

VPRAŠANJE ŠTIPENDIJ

Tak način štipendiranja ne bo v veliko breme onim okrajem (komunam), ki so se začela s štipendiranjem svojih študentov. Nekateri naši okraji, kakor so na primer: Okraj Slovenjgradec ima v svojem bodočem proračunu 1.800.000.— din, kranjski in murski sotočki okraj cca 4.000.000 dinarjev itd.

Kakor vidimo smo s sistemom štipendiranja v prehodnji stopnji. Celoten problem kakor ga tukaj navajam ne bo rešen popolnoma tudi z novim zakonom. Subvencioniranje je še vedno potrebno in bo morala naša organizacija za leto 1955. leto skrbeti za dotacijo našim domovom in menzam.

Drago Lipič

Konferenca ZSJ na pravni

Tretjega novembra je bila na pravni fakulteti v Ljubljani konferenca ZSJ. Konferenca je potekala v izredno prijateljskem vzdušju med profesorji in študenti. Kot poroča naš dopisnik je bilo na obeh straneh izrečenih mnogo priznanj, žal pa iz poročila predsednika ni bilo razvidno, kaj je združenje na podlagi teh ozkih stikov koristnega doseglo za študente. O konferenci bomo še poročali.

V Sarajevu je bil sestanek predsedstva Jugoslovanske študentske zveze za tehnično vzgojo

19. in 20. oktobra let

Prva konferenca študentskih novinarjev Jugoslavije

Popović Janko

Študentski tisk naj bo brezkompromisna tribuna za reševanje naših problemov

Pred prvo konferenco jugoslovenskega študentskega tiska stoji velika naloga, da pravilno oceni naše dosedanje delo in nam da smernice za boljše in uspešnejše delo v bodočnosti. To dvojno delo lahko dosežemo edino na ta način, da se dodobra seznanimo z nalogo, ki ji imamo naš študentski tisk do Zveze študentov Jugoslavije in naše družbe.

II. kongres Zveze študentov Jugoslavije v Skopju je posvetil veliko pozornost razpravljanju o družbeno-politični aktivnosti študentov in organizacije. Izneseni so bili številni problemi, ki se zlasti nas študentov-novinarjev ti-

našimi časopisi odigrati tisto vlogo, ki jo imajo naši vodilni listi v družbenem življenju. Študentski časopisi morajo biti izraz našega življenja, morajo biti izraz naše predne študentske mladine. Študentski tisk mora biti brezkompromisna tribuna našega mišljenja, ki bo znala vsakemu obrazložiti naše poglede, vsakemu pokazati kje je prava pot. V študentskem tisku poznamo samo eno pot, ki nam je sveta in ki jo bomo vodili v našem glasilu. Ta pot je pot, ki nam jo je začrtala naša organizacija Zveza študentov Jugoslavije in naša Partija.

Tak študentski tisk je izraz

kakšne cilje zasledujemo. Preko študentskega tiska izražamo javno mnenje študentov in študentske organizacije in to je dovolj, da lahko spoznamo vso pomembnost tega vprašanja. Kakšen pomen ima naš študentski tisk v družbi nam pokaže to, da so bili neštivilni problemi odobreni v naših listih sprejeti predvsem zaradi konkretnosti in doslednosti pri reševanju posameznih vprašanj, ki smo se jih študenti vedno posluževali. Kako odgovorna naloga soji pred nami vidimo tudi v tem, da naši listi izražajo mnenje nekaj tisočev študentov, le ti sami pa ustvarjajo v naši družbi

so odgovorne stvari, moramo pa se boriti zato, da bodo naši listi to problematiko obdelovali na še bolj strikten način tako, da bomo lahko rekli, da naš tisk resnično ustvarja javno mnenje.

Osnovna dolžnost študentskih časopisov je ravno obravnavanje problematike, ki jo ima naša organizacija. Če preje smo omenili, da je to izredno pomembno področje in, da moramo stremeti za tem, da je obravnavanje materiala v naših listih čim bolj avtoritativno, tako, da lahko z gotovostjo upamo na uspeh. Problematika Zveze študentov je tako polna, da ji lahko posvetimo ogromen del našega prostora. Vendar ne gre pri tem, da samo mi obravnavamo posamezna vprašanja, naloga naših listov mora biti, da si pridobi kadra, to je, da v naše liste prične dopisovati širši krog študentov, ki bo sposoben pravilno gledati na naše probleme.

Kljub temu pa se mi zdi potrebno obrniti pozornost na nekatere stvari, to je predvsem na politično ideološko dejavnost, ki bi jo morali imeti naš tisk. Prav gotovo se vsi dobro zavedamo, da mora naš štud. tisk v tej smeri mora storiti še mnogo. Osnova družbene politične aktivnosti bi morala po mojem mišljenju imeti ravno v študentskem tisku svoj izvor. Spomnimo se neštivilnih političnih in ideoloških problemov na katero smo naleteli pa mnogokrat nismo dali jasnih in opredeljenih mnenj. Naša aktivnost bi se morala ravno pri tem vprašanju mnogo bolj razviti saj predstavlja naša organizacija množično organizacijo, ki mora polagati na ta vprašanja pozornost. Ne bi s tem hotel reči, da jo ne polaga, poudarjam le, da bi ta morala najti večji odmev v našem študentskem tisku.

Obravnavanje politične in ideološke problematike je po našem mišljenju izredno važno in pravilno bi bilo da naša prva konferenca študentskega tiska sprejme med zaključki tudi sklep o tem, da še poglobi naša dejavnost na tem področju.

K temu stremljenju pa naj nas vodi sklep II. kongresa Zveze študentov Jugoslavije, ki je pravično označil, da ima študentski tisk važno nalogo pri razvijanju družbene politične aktivnosti.

»YUGOSLAV STUDENT NEWS« je bilten, ki v angleškem jeziku posreduje tajni novice in probleme iz študentskega življenja pri nas. Bilten izhaja že tretje leto (vsaka dva meseca) v nakladi 1000 izvodov v Beogradu.

Dohodki in proračun

Finančni problemi študentskih listov

Upravnik »Tribune«, tovariš Kuhar je v začetku svojega referata govoril o nekaterih vprašanjih dela uprave, kot je redno izhajanje lista, organizacija naročniške in kolportažne mreže. Dotaknil se je tudi najvažnejšega vprašanja — to je finančne situacije študentskih listov s posebnim ozirom na Tribune.

Po našem mišljenju so finančni problemi, s katerimi se borijo uprave vseh naših listov, najbolj boleča točka. Zato bom navedel nekatere podatke iz finančnega poslovanja Tribune, ki bodo ta problem verjetno lahko vsaj v glavnem ilustrirali. Tribuna se v glavnem vzdržuje iz treh virov: iz denarnih sredstev, dobljenih od oglasov, iz dotacij in od naročnine. Dohodki od oglasov predstavljajo ogromen del vseh dohodkov — namreč preko 70 %, 15 % gre na račun dotacij in ostalih

15 % na račun dohodkov od naročnine. Vidimo torej, da je Tribuna v veliki meri navezana na lastna sredstva in na lastno izredno požrtvovalnost uprave lista in požrtvovalnost akviziterjev, ki nabirajo oglaš po vsej Sloveniji, ampak postaja iz dneva v dan vse težavnejša. To pa zaradi tega, ker naši delovni kolektivi ne razpolagajo z dovolj sredstvi v te namene, poleg tega je pa jasno, da oglaševanje v študentskem časopisu nisa skoraj nobenega komercialnega efekta. Zato mislimo, da bi študentskemu tisku morali pomagati predvsem tisti forumi, ki so zainteresirani da ti listi izhajajo in to vsekakor na principu dotacij, ki bi morale biti tako visoke, da bi vsaj v glavnem zagotovili redno izhajanje lista. Mnenja smo, da je tako denar, ki bi ga dobili kot subvencije, kot denar, ki ga zelo težko dobimo od naših delovnih kolektivov, konec koncev le družbeni denar, dar študentskim listom z istim namenom. Zato predlagam konferenci, da bi sprejela predlog ljubljanske redakcije, da bi finančni dohodki študentskih listov bili v bodoče vsaj v glavnem zagotovljeni iz proračuna.

Hočevar Darka

Glavne naloge kulturne rubrike

Študentski tisk je že prešel svojo prvo začetno fazo, ko je bil predvsem in zgolj sredstvo, s katerim so študentje seznanjali najširše družbene sloje s svojimi problemi in tirjali od njih pomoč pri reševanju teh problemov; v pravičnem razumevanju glavnih oznake našega tiska, namreč, da je in mora biti izraz študentski, že spoznamo tudi njegovo — poleg že zgoraj omenjene — drugo, nič

manj pomembno in odgovorno funkcijo: z našim tiskom mi študentje, aktivno sodelujemo pri reševanju naših splošno družbenih problemov. Ta načelna ugotovitev mora biti izhodišče tudi (in predvsem) razgovoru o kulturnih rubrikah naših študentskih časopisov.

Naše diskusije moramo strniti okoli treh stvari:

1. načelne to je ideološko-programske osvetlitve nalog

youth life

»YOUTH LIFE« je splošni mladinski časopis, ki izhaja v angleščini in je namenjen inozemstvu. Urejava ga predvsem študenti in ima kulturno-politično vsebino. Revija je okusno opremljena in izhaja vsaka dva meseca v 4000 izvodih.

in usmerjenosti kulturne politike študentskega lista — to je dokaj pestro in — kar je bistveno — nerazčistično problematiko naših kulturnih rubrik.

2. Razgovor o problemih praktičnega urejanja naših rubrik in

3. eden bistvenih smotrov naše konference je vzpostavitev stalnega in tesnega sodelovanja kulturnih urednikov in kulturnih sodelavcev jugoslovenskih študentskih časopisov.

I. Naloge redakcije kulturne strani so trojne: 1. informativno in kritično poročanje o kulturno-umetniškem udejstevanju študentov (sem spada tudi objavljanje študentskih literarnih prispevkov); 2. kritično, t. j. ostro in načelno poseganje v sodobno kulturno dejavnost; 3. seznanjanje študentov z evropskimi oz. svetovnimi umetniškimi strujami. Težišče našega dela leži na drugi točki. Poročanje o kulturno-umetniškem udejstevanju študentov nam namreč dejansko razpade v seznanjanje študentov s tehnično — matematično — organizacijskimi težavami naših kulturno-umetniških skupin in umetniških akademij in, drugič, kritično vrednotenje z ozirom na umetniško vrednost doseženih rezultatov. Prvo spada na vsak način v notranjo rubriko, ki je namenjena problemom ZŠJ, drugo pa t. j. kritično vrednotenje nastopov naših skupin ali produkcij oz. razstav naših umetnostnih akademij, je nemogoče brez poznanja in razgledanosti v naši sodobni kulturni problematiki sploh. Ravno tako veljata za n. pr. prevajanje iz svetovne literature dve omejitvi: našo prevodno politiko moramo voditi z ozirom na prevodno polit. naših knjižnih založb t. j. moramo dopolnjevati in seveda ne kopirati; drugič pa: šele jasen in prečiščen odnos do sodobne (ne le naše!) družbene problematike nam bo omogočil ne le pravilno izbiro prevodov t. j. svetovne literature, ampak pravilne in svoje odgovornosti zavedajoče se komentarje in kritike teh prevodov. Zavedati se moramo in naša praksa naj to dokazuje, da je naša kulturna problematika ne le del naše splošne družbene problematike, ampak da sta obe, naša kulturna in naša družbena problematika, pove-

zani med seboj po dialektičnem zakonu, po katerem družbena problematika ravno tako določa kulturno, kakor ima lahko pravilno reševanje kulturne problematike ogromen in pozitiven vpliv na naš celoten družbeni razvoj.

II.

A.) Nevarnosti, da bo rubrika če bo njeno težišče na poseganju v sodobno kulturno problematiko — bolj ali manj silila kulturnim rubrikam našega ostalega časopisa, t. j. da ne bo imela svoje fiziognomije, se bomo izognili na več načinov: obravnavali bomo sodobno kulturno dejavnost v zvezi s kulturnimi prizadevanji študentov oz. kot smo naznačili že zgoraj, kulturnega prizadevanja študentov ne bomo obravnavali brez dobrega ponajanja splošnih kulturnih problemov, da mu bomo namreč znali določiti pravo mesto in vrednost; skušali bomo čimbolj poudariti specifičnost naših idej — kritičnih izhodišč; izogibal se bomo zgolj opisno — komentatorskega zastavljanja ob posameznih stvareh kakor recenzijah posameznih gledaliških ali opernih predstav, predolgih obravnav posameznih filmov itd. Naši članki naj bodo čimbolj sintetični in s tem nujno načelni in problematski (to velja zlasti za naša filmska kritika, ki se ne sme omejiti na bolj ali manj površne komentarje posameznih filmov, ampak mora voditi evidenco nad uvozno politiko, naših filmskih podjetij in z analizo te politike ne le grajati ali hvallati ta podjetja, ampak vzgajati v naših študentskih vrstah smisel za dobre, problemske filme, ki gledalca silijo k razmišljanju, aktivnosti in ga moralno in etično vzgajajo; po drugi strani pa je ena osnovnih nalog študentske filmske kritike, da konstruktivno sodeluje pri problemih domače filmske proizvodnje in koprodukcije. — Prevelik je poudarek naših kulturnih rubrik na umetnosti in umetnostni kritiki, premalo pa objavljamo komentarje, analize in kritike del teoretičkov družbenih ved in sploh strokovno filozofske literature (to velja tako za dela, ki smo jih zadnja leta dobili v slovenskem prevodu, kakor tudi za seznanjanje s sodobnimi izdajami s tega področja v drugih državah). — Poleg tega: v letošnjem letu moramo odmeriti del kulturne strani ne le literarnim prispevkom ljubljanskih študentov, ampak tudi objavljati izveščkov njihovih komentarjev o strokovnem delu (pomislimo n. pr. samo na dela, ki jih bodo študentje filozofske fakultete napisali za Prešernovo nagrado).

Borili smo se zoper spoljudnost v naših rubrikah, spoljudnost, ki pod efektivni naslovi in šarmantno, novinarsko spretno preobleko skriva revnost oz. nenavzočnost sleherne ideje; hkrati se zavedamo, da se moramo, kar se tiče forme naših člankov, boriti za polemičen (in ne togo teoretičen) ton, živ in razumljiv. Le v tej obliki lahko namreč bralci sprejmejo tisto idejno življenjsko vsebino, ki nam bo omogočila, da bomo z zanimivo (Nadaljevanje na kulturni strani)



»STUDENTSKI ZBOR« izhaja prvo leto (dosedaj 3 številke) v Skopju. List izhaja vsakih 14 dni in ima naklado 2000 izvodov (6000 študentov v Skopju).

čjo v veliki meri. Jasno nam je, da je družbena politična aktivnost študentov nemogoča brez študentskega tiska, da je nemogoče širiti napredne ideje brez tiska, ki mora ravno v socialistični družbi odigrati tiste napredne vloge, ki je v drugih družbenih redih nima in ne more imeti.

Ne bi rad ponavljal stvari, ki jih tovariši kolegi poznajo že iz kongresa (mislim o družbeno-politični aktivnosti) poudaril bi le zaključke II. kongresa Zveze študentov Jugoslavije o nalogah, ki jih ima naš študentski tisk v razvoju družbeno-političnega življenja.

»Naš študentski tisk naj s svojo vsebino razvija družbeno in politično aktivnost študentov — to je sklep, ki ga je pred nas postavil kongres ZŠJ in katerega uresničitev pričakuje nekaj tisoč študentov na jugoslovenskih visokih šolah. Prav zaradi tega stoji pred nami važna naloga, ki jih moramo rešiti na tako pozitiven način kot smo jih študentje že mnogokrat v zgodovini jugoslovenskega študentskega gibanja.

Socialistična revolucija ki nam je prinesla svobodo, je tudi na polju tiska prinesla spremembe, ki dajejo novo perspektivo našemu družbenemu razvoju. Naš tisk je dobil novo vlogo v družbi in je danes že daleč od tistega, kar in kar predstavlja še danes v mnogih državah v svetu. Šele danes lahko rečemo kako pozitivne so bile spremembe, kako so docela spremenile ukoreninjenost v tisku, da z lažnimi fakti potvarjajo dejstva, ki bi jih narod moral poznati pa jih ni smel zaradi špekulativnih namenov vladajoče hierarhije. Tovariši — ali lahko to imenujemo za tisk? Mislim, da mi boste pritrdili, da ne.

Naša revolucija je prinesla spremembe, ki so tudi res revolucionarne. Tisk je dobil danes obliko, ki jo mora imeti v taki družbi kot je socialistična. Naloge, ki jih je naš tisk dobil, so velike, so pa tudi svetle in tega se prav dobro zavedamo. Časi, ko so bili časopisi izraz reakcionarnih krogov, ko so bili eksponent hierar-

naše nove družbe. Stori bomo morali še veliko, da bomo resnično dosegli v naši družbi mesto, ki bi ga morali imeti in ki ga zaslužimo. Samo tako delo pod temi principi pa lahko privede do rezultatov, ki jih pred nas postavlja II. kongres Zveze študentov Jugoslavije, naši študenti in končno celotna naša družba.

Vloga študentskega tiska v družbi je izredno pomembna. To vprašanje je toliko važno, da po pravici lahko povemo, da se niti ne zavedamo docela važnosti tega vprašanja. Predvsem je tu važno mnenje študentov Jugoslavije, ki prodira v našo družbo in opozarja na naše probleme, na naša stremjenja itd. Ravno zaradi tega moramo paziti, da naše zahteve postavljamo pravilno, tako da vemo kaj hočemo in

javno mnenje. Naše politične akcije, ki jih vodimo, naša borba za ta ali ona vprašanja se vedno odraža v našem tisku, s katerim potem zainteresiramo celotno družbo. Kljub temu da so naši časopisi v mnogokaterih akcijah pokazali, da se je na mnenje študentov treba ozirati, pa moramo z našim poglobljenim delom doseči to, da bodo mnenja, ki jih izražamo resnično sprejeta tako kot to po svoji problematiki, ki jo izražajo, zaslužijo.

Vloga študentskega tiska je po svojem bistvu izredno pomembna. Zavedati pa se moramo, da bomo le s temeljitim delom dosegli v našem družbenem življenju tisto afirmacijo, ki si jo želimo. V družbi ustvarjamo preko našega tiska mnenje o našem delu, o naših sposobnostih in stremljenjih. To

Iz referata na I. konferenci jugoslovenskega študentskega tiska

Študentski tisk in Zveza študentov Jugoslavije

Poleg ostalih problemov, ki jih je konferenca obravnavala, je bila redakcija Tribune mnenja, da je treba govoriti tudi o politični vlogi študentskih listov v življenju in delu Zveze študentov Jugoslavije.

Kot najvažnejši problem v sklopu teh vprašanj se nam zdi splošna vloga študentskega tiska, ki jo mora odigrati ne samo v življenju Zveze študentov. Mi smo prepričani, da mora biti vsak študentski list v Jugoslaviji organ Zveze študentov kot politične organizacije in to z namenom, da na svojih straneh ne obravnava samo neka načelna vprašanja politike Zveze, ampak mora obravnavati tudi vprašanja, ki jih je mogoče tretirati kot izključno politična. Tako vprašanja (soci-

alizacije našega družabnega in političnega življenja je dosegel tisto stopnjo razvoja, ko lahko dovolimo tudi taka gledanja na poedine probleme.

Pleša Bogdan

me, ki so prilično svobodna in lahko ne glede na to svobodno obliko, prinesejo neke konkretne rezultate. Zato je naša redakcija v poslednjih številkah Tribune objavljala tudi take prispevke o družbenem upravljanju študentskih domov in menz, ki niso izražali striktnega stališča Univerzitetnega odbora ZŠJ do teh problemov, so pa kljub temu predstavljali konkreten in konstruktiven doprinos tej diskusiji.

Vsekakor pa ni potrebno, niti primerno, da bi se študentski tisk omejeval samo na obravnavanje problematike, ki je izključno študentska. Tu mislim na vprašanje, ki so splošno družbena, kot je družbeno upravljanje naših visokih šol, organizacijske ureditve fakultet in tako dalje. V takem smislu lahko študentski tisk odigra veliko vlogo in to ne samo tako, da beleži in registrira naša stališča o teh vprašanjih, ampak tudi stališča ljudi, ki se za ta vprašanja neposredno zanimajo. Tu mislim predvsem prispevke naših profesorjev, ki bi itak morali več sodelovati pri študentskem časopisu, potem prispevke tovarišev iz prakse itd. Zdi se nam, da pa smo doslej to področje študentskega tiska prilično zanemarjali. Seveda moramo tudi pri tej problematiki nujno izhajati iz stališča marxističnega pogleda na svet in iz osnovnih koncepcij naše socialistične ureditve.

Zanimivo bi bilo, da pri obravnavanju teh problemov posvetimo nekaj pozornosti tudi pomenu, ki ga imajo prispevki naših študentov v kulturnih revijah mladih. Ne bi hoteli, da to problematiko podrobneje analiziramo, ker to

ni naša dolžnost. Vendar mislimo, da bi tudi na tem področju kulturnega, še bolj pa literarnega udejstevovanja naših kolegov študentov prav tako morali veljati gornji principi marksističnega obravnavanja literarnih in estetskih problemov, kar pa na žalost take naše revije oziroma njihovi sodelavci študentje ne delajo. Mislimo, da moramo tudi na tem področju pred-

stavljati tisto revolucionarno silo, ki mora biti definirana vsaj v pogledu ideološkega stališča, neglede na svobodo forme in svobodo obravnavanja teh problemov.

Če gledamo te probleme izključno s političnega stališča, lahko ugotovimo, da mora biti politična determiniranost naših listov popolnoma jasna. To je lahko samo politika socialistične družbene zavesti

PRVI SKLEPI KONFERENCE JUGOSLOVANSKEGA ŠTUDENTSKEGA TISKA V LJUBLJANI 29.—30. OKTOBRA 1954

Delegati študentskih časopisov Beograda, Zagreba, Sarajeva in Skoplja so pozdravili iniciativo redakcije »TRIBUNA« ki je sklicala prvo konferenco študentskega tiska.

Po končanih referatih, konferenčnih in diskusijah je konferenca prinesla sledeče zaključke:

1. Konferenca ugotavlja, da je študentski tisk doslej odigral zelo važno vlogo v družbeno — političnem življenju Zveze študentov Jugoslavije, in da je bil tej močno opora pri pravičnem reševanju študentske problematike.

2. Konferenca je enodušno poudarila da so redakcije naših študentskih časopisov ob podpori Zveze študentov zboljšale vsebino listov in da ob dosedanjih problematiki razširijo svoj delokrog dela tudi na tista družbena vprašanja izven fakultet ki so ozko povezana z našo univerzitetno problematiko.

3. Konferenca je ugotovila, da je bilo dosedanje sodelovanje študentskih časopisov nezadostno in v tem smislu priporočila in zadolžuje študentske redakcije, da z ozirom na svoje specifične pogoje in možnosti razširijo to sodelovanje in da z zamenjavo člankov, ilustracij in članov redakcije, uresničijo to sodelovanje.

4. Konferenca ugotavlja, da na osnovi dosedanjih izkušenj in opazovanj razširi krog svojih sodelavcev, prizadeva se, da se na straneh študentskih listov pojavljajo prispevki ne samo študentov ampak tudi drugih oseb, ki imajo neposredni interes za študentske probleme.

5. Pregledujoč finančna vprašanja vseh študentskih časopisov je konferenca prišla do zaključka, da je stanje zelo slabo in v nekaterih primerih ovira za normalno delo. Delegati so se zedinili, da je družba dolžna iz svojih materialnih sredstev zagotoviti redno izhajanje študentskih časopisov in to z dotacijami iz svojega proračuna.

6. Konferenca je sprejela sklep, da se v začetku vsakega šolskega leta vršijo take konference in to vedno v drugem univerzitetnem mestu. Prihodnja konferenca bo v oktobra 1955 v Zagrebu.



»STUDENT« je glasilo študentov našega glavnega mesta in je edini jugoslovenski študentski list, ki izhaja tedensko.

hičnih teženj, so minili. Danes imamo tak tisk, za katerega velja, da ima mesto v naši družbi, ki ni več podvržen volji posameznika ampak je izraz naprednih sil, ki so zmagale v NOB. Seveda pri tem ne smemo pozabiti na napredni tisk, ki je pred vojno odigral pomembno vlogo. Ta napredni tisk je tisti, ki nam je po osvoboditvi prinesel časopise kot so naša »Ljudska pravica« in »Borba«. Ta tisk naj nam bo vzor.

Kakšno vlogo naj igra naš študentski tisk? Moramo slediti pridobivanju naše revolucije, moramo v našem študentskem svetu z

aldemokratska, mednarodna, kulturna itd.) nimajo v življenju študentov in študentske organizacije nič manjšo vlogo. Prav zaradi tega je potrebno, da moramo vlogo, še posebej pa politično vlogo študentskega tiska gledati skozi prizmo celotne problematike Zveze študentov Jugoslavije. Seveda nikakor ne smemo dovoliti, da bi objavljali na naših straneh prispevke, ki so direktno in indirektno nasprotni politiki Zveze ali kar je še hušje, absolutno upolitični. Moramo pa vedeti, da je proces demokra-

MED ŠTUDENTI PO SVETU

Reforma pravnega študija v Izraelu

Premalo pravnikov in preveč

Tudi v akademskem svetu ni nenavaden pojav, da je ponudba večja od povpraševanja. To se zlasti pogosto dogaja pri takozvanih praktičnih (svobodnih) poklicih. Prav tako kot v gospodarstvu sledi dobi velikega pomanjkanja in povpraševanja, doba nadpovprečne ponudbe.

Neposredno po drugi svetovni vojni je bilo v Italiji veliko pomanjkanje zdravnikov. Prav ta okolnost je vplivala na mnoge abituriente, da so si izbrali študij medicine. Dotok študentov na medicinske fakultete še vedno

soli stroški, ki so za medicinski študij potrebni, povzročili, da je število medicincev vedno manjše. Pomanjkanje zdravnikov v bodočnosti je zato neizogibno.

Na pravnem področju pa je nasprotno nastal velik presežek študentov prava. Problem so obravnavali na javni diskusiji, na kateri so državni pravni zastopali razna mnenja.

Ta problem pa ni samo v Izraelu. V Guatemali n. pr. pride na 50 študentov gospodarske fakultete 250 študentov prava, v Indiji so pravne

prvi izpit odpravljen in bo položitev praktičnega izpita po triletnem študiju smatrala kot dovršitev študija.

V Holandiji je minister za zakonodajo najavil reformo pravnega študija. Študij rimskega prava in starega holandskega prava bo zamenjan s študijem gospodarskih ved, financ, upravnega prava ter privatnega in javnega mednarodnega prava. Študijska doba bo zvišana od 3 na 5 let.

Da bi se omogočili študij pravnih ved v Libanonu, je zahtevalo združenje libanonskih študentov od vlade, da

deni ima pravico predložiti pismo disertacije, na podlagi katere se mu dodeli naslov »Magister iuris«.

Ta enotni sistem velja za izobrazbo odvetnikov. Predlagane reforme imajo namen zadovoljiti potrebe pravnih poklicev in države.

Splošni tečaj

Ta tečaj je na razpolago vsem študentom, ki si žele pridobiti nekaj splošnega znanja brez posebne znanstvene ali praktične izobrazbe. To so študenti, ki si bodo pridobili nekaj teoretičnega pravnega znanja. Tečaj traja samo tri leta in naj bi obravnaval samo ona področja, ki se pečaja s pravicami in dolžnostmi državljanov in njihovimi odnosi na pravi državi, kot na primer davčno pravo, delovno pravo, socialno pravo, upravno pravo itd. Po položitvi nekaterih izpitov prejmejo študenti naslov »Bachelor of Laws«. To odgovarja angleškemu LLB, ki se doseže po triletnem študiju.

Akademski tečaj

V tem tečaju se študenti ukvarjajo nadaljnji dve leti z raziskovalnimi nalogami in višjimi oblikami študija. Študijski program obsega omejeno število obveznih predmetov in veliko število prostih predmetov. Lastna raziskovalna dela se opravljajo v seminarjih tako, da lahko študent po končanem štiri letnem študiju položi izpit, na podlagi katerega doseže naslov »Master of Laws«. Ta tečaj je na razpolago študentom, ki se zanimajo za znanstvena raziskovanja in streme za poglobljenim akademskim znanjem. Absolventi tega tečaja predložijo disertacijo, na podlagi katere dobe naslov »Doktor of Laws«.

Praktični tečaj

Tudi ta tečaj obstaja iz dveh dodatnih let, med katerimi se študirajo prvenstveno praktična področja. Dnevni problemi odvetnika tvorijo v glavnem temo: civilno in kazensko pravo, procesno pravo, trgovsko pravo itd. Ta tečaj je na razpolago študentom, ki žele izvrševati odvetniški poklic. Državni izpit za naslov »Graduate« lahko polagajo po triletnem študiju. Nato sledi enoletni praktični tečaj, nakar dobi študent naziv »Advokate«, ki ga opravičuje do izvrševanja odvetniškega poklica.

Ta delitev na različne stopnje študija bo rešila problem presežka pravnikov. Predvsem bo pomagala dvigniti nivo, ker bo število študentov v različnih predavalnih skupinah manjše, s čimer je omogočeno individualno sodelovanje z docenti. Smatra se, da bi bilo najbolj primerno, če bi pravna fakulteta v Tel Avivu, ki je gospodarsko središče, uredila splošni in praktični tečaj, medtem, ko naj bi univerza v Jeruzalemu kot mestu znanstvenih raziskovanj in akademskega študija, uvedla splošni in akademski tečaj.



Pred »izpitnim uradom« pariske univerze so se ob zaključku leta zbrali tudi tisti, ki sicer niso stalni gostje na pločnikih Latinske četrti. — Na sliki je skupina iz južno-vzhodne Afrike

MILIJONARJI IN REVEŽI V MESTU MLADOSTI

174 meseca v Cite Universitaire

Ne bomo se zmotili, če rečemo, da je Cite mesto v mestu, celo država v državi. V centru francoske prestolnice se nahaja mesto mladosti, mesto ljudi, ki gledajo na življenje brez skrbi; živijo daleč od življenjske resnice od zunanjega sveta, od skrbi in težav. Toda to ne moremo reči za vse tiste, ki se nahajajo za mestno ograjo izra katere notranjosti diše rože, ki je razkošno zalita z zelenjem ter polna parkov z belimi potmi.

V mestu sem našel 27 stavb, razen tega pa sta bili dve še v gradnji. Cite ima 3.760 moderno opremljenih sob. Nekatere izmed omenjenih stavb so po svoji arhitekturi stare tako kot Maison des Provinces de France, mnoge od njih pa se odlikujejo po modernih stilnih konceptih. Na drugi strani univerzitetnega mesta stoji znani mednarodni kulturni center Maison internationale.

Tu se nahajajo tudi igrišča za nogomet, košarko, odbojko in drugi športni objekti. V zgornjem delu Citeja poleg stavbe »France d'Outre-Mer« se nahaja študentska menza. Tako izgleda danes Cite universitaire, a sigurno si ga pred tremi desetletji ni tako predstavljal njegov ustanovitelj Andre Honnorat, čigar dopisni kip se nahaja v majhnem parku pred »Maison internationale«.

Prebivalci mesta so študenti iz vsega sveta. Menim, da je težko najti še eno mesto na svetu z tako različnimi narodnostmi njegovih prebivalcev. Vsi študirajo na pariskih visokih šolah in akademskih, francoskih kolonij, Kitajce,

Japonce, Indonezijce in njihova vedno vesela in nasmehljiva okrogla lica, skratka lahko rečemo, da je Cite zbral v svoji sredi vse rase zemeljske površine. In ko tako gledamo to mešanico ljudi in pomislimo, kako daleč so rojeni drug od drugega, tedaj nas še bolj spreleti veselje, ko vidimo kako so si drug drugemu dobri prijatelji in tovariši.

Zivljenje v Citeju stane najmanj 20.000 frs. mesečno. Večina študentov so sinovi lastnikov plantaž, trgovin, bank, in mnogi med njimi so tudi milijonarji. Tem študentom življenje v mestu pomeni neko zadovoljstvo, da se zabavajo in da po nekaj letih študija pridejo domov s približno isto izobrazbo kot so sem prišli. Resnica, tako kot povsod najdemo tudi tu skromne ljudi, ki razumejo svoje kolege, ki žive od skromne štipendije ali težko zasluženih frankov na drugi strani. Poleg teh, ki mesečno dobivajo toliko kolikor jim je potrebno, da brez velike skrbi spoznajo vsak del Pariza, srečujemo tudi velik del študentov francoske vlade, drugih držav pa celo organizacije Združenih narodov.

Francoska vlada je v podeljevanju štipendij za študente iz kolonij dokaj radodarna. Črnci imajo običajno štipendijo 20 do 25.000 frs, medtem pa so drugi študenti s tako visokimi štipendijami zelo redki. Navadne štipendije znašajo približno 18.000 frankov. Poleg tega imajo črnci tudi druge ugodnosti, njihova restavracija je mnogo bolj udobna in udobnejša od Maison internationale, sobe so relativno

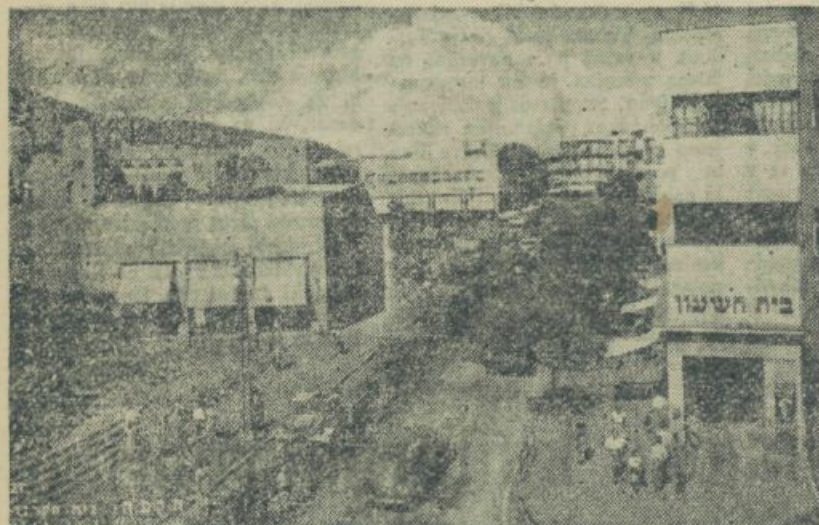
no boljše, ker so grajene po najnovejših arhitektonskih principih.

Poleg vseh teh pa srečamo v Citeju tudi študente, ki se sami vzdržujejo. Res je, mnogi se težko prepoznajo, saj študirajo tako kot oni drugi, le bolj intenzivno. Z njimi se lahko seznanimo na prireditvah in zabavah, ko svojim premožnejšim kolegom služijo v serviranju in se zahvaljujejo za vsak ponujen frank napitnine. Srečujemo jih tudi v ulici St. Michel kako v poldanskih urah iztovarjajo na trgu najrazličnejše tovarje, vidimo jih kako prenašajo velike bale starih časopisov, kako lepijo plakate po zidovih, da srečujemo jih povsod, kjer je mogoče kaj zaslužiti, kajti zaslužek jim je potreben za njihov študij, za njihovo življenje.

Mesec junija prihaja za te študente, kot mesec odrešanja. Odhajajo na delovne akcije, povsod kjer lahko zaslužijo nekaj denarja, ki ga bodo potem uporabili za študij v naslednjem letu. Mnogi pridnejši študenti v teku poletja v nekaj mesecih zaslužijo toliko, da se potem s tem vzdržujejo celo študijsko leto, seveda bolj skromno.

Namestitev študentov v Citeju je zelo dobra, velik del študentov ima svoje sobe, ki so lepo opremljene, v njih pa stanujejo največ po dva študenta. Vsekar smo pričakovali, da ne obstajajo velike razlike v nastanitvi mladih ljudi, toda ugotovili smo, da je vendarle. To se kaže predvsem v tem, da so študentje, ki niso sposobni plačati normalne cene stanovanj razporejeni v sobah, ki so ponavadi v oglih poslopja. Soba z eno posteljo stane 5.000 do 8.000 frankov, z dvema posteljama pa 1.000 frankov manj. Hrana v restavraciji stane za vse študente enako, t. j. 75 frankov en obroček. V restavraciji imajo samo kosilo in večerjo, dočim si morajo zajtrk poskrbeti sami. To kar nas bo zanimalo je kako se servira v študentskih restavracijah Citeja. V restavraciji Maison internationale se prostor deli na dva dela, severni in južni. Študenti sami nosijo svojo hrano. Cel proces izgleda nekako tako: na nasprotni strani vhoda je velika miza na kateri je servirana hrana na robu te mize, ki je tako dolga kot cela dvorana, pa so postavljeni nasloni s katerimi študent vzame hrano. Od vhoda v dvorano pa do izhoda za mizo na kateri je servirana hrana je posebna ograja preko katere je prepovedan prehod. Izhod iz dvorane je samo eden, tako da morajo vsi študenti mimo blaginčarke, ki zbira karte, ki jih dobijo študenti ko dvignejo svoje obroke hrane. Študent lahko kupi poleg redne hrane tudi vino in druge piječe. Cena na hrani v Maison internationale je precej različna, za študente — stalne abonente je po 57 frankov, za prehodnike, ki pa se kljub temu radi držujejo v mestu nekaj mesecev po 40, a za tiste, ki se zadržujejo v Citeju samo en teden pa po 250 frankov. Vsaka kategorija ima svoje posebne kartobone za hrano. Podobna ureditve je tudi v drugih študentskih restavracijah.

Kojović Milutin



Moderno urezene mestno središče izraelskega mesta Haifa

narašča, čeprav bi že tisti pravniki, ki so v povojnih letih končali študij, zadostovali, da izpopolnitev vrzeli, ki so nastale med vojno.

Problem zdravnikov je bil na dnevnem redu konference medicinskih študentov v Bologni. Ukrepi, ki naj bi preprečili nadaljni dotok študentov na medicinske fakultete nam še niso poznani.

5 držav Chile pa obstaja nasprotno veliko pomanjkanje zdravnikov. Letni prirastek komaj zadošča, da pokrije eno tretjino povpraševanja. Vzrok za tako stanje je v velikih zahtevah univ. oblasti pri polaganju izpitov. Vendar pa univerzitetne oblasti tudi po splošnem študentskem štrajku niso zmanjšale svojih zahtev. Tudi v Izraelu so dolga študijska doba in vi-

fakultete najbolj zasedena. Francija je takorekoč poplavljen od odvetnikov. Samo v Parizu je nad 4.000 registriranih odvetnikov. Čim več je odvetnikov, tem nižji je njihov nivo in pomen. Toda kljub tem dejstvom so francoske pravne fakultete še vedno prenapolnjene.

Po drugi strani primanjkuje juristov v Kanadi in tudi v Jugoslaviji jih ni dovolj. V Holandiji je ta poklic zelo zanemarjen, v Libanonu pa sploh ni pravne fakultete. V Kanadi je bil dostavljen parlamentu zakonski osnutek, po katerem naj bi se študijska dobi znižala na tri leta. Medtem, ko je do objave tega zakona moral polagati študent po triletnem študiju teoretični izpit in po nadaljnjem letu še praktični izpit, bo sedaj

osnuje fakulteto za pravne in politične vede na univerzi Beirut.

REŠITEV V IZRAELU

Judovska nacija ima prirojeno nagnjenost za študij prava. Ta nagnjenost se ne bi smela zatirati, pač pa usmeriti na zaželjena in konstruktivna pota. Poleg tega že prirojenega nagnjenja pa je na mnoge mlade študente vplivalo dobro premoženjsko stanje odvetnikov.

Ta velik dotok študentov na pravne fakultete se bo seveda sam po sebi zmanjšal, čim bo število novih odvetnikov že doseglo stopnjo nasitnosti.

Da bi se potrebe zadovoljile in istočasno rešil problem prevelikega števila pravnikov je treba reorganizirati študij in dodeljevanje akademskih naslovov. V Izraelu obstoji danes enoten študijski program, ki obsega štiri letni splošni študij, v prvih dveh letih pa se sociologijo in druga uvodna predavanja (n. pr. uvod v filozofijo, politične znanosti, gospodarske vede, zgodovino židovskega prava, rimsko pravo, angleški pravni sistem, ustavno pravo in kazensko pravo). V nadaljnjih dveh letih pa se študij specializira: trgovsko pravo, davčno pravo, delovno pravo, pomorsko pravo, civilno in kazensko procesno pravo, javno in privatno mednarodno pravo. Po položitvi izpitov iz vseh teh predmetov konča študent svoj študij, nakar se mora podvrediti praktični izobrazbi in šele, ko to uspešno konča, dobi pravico za izvrševanje pravnega poklica. Vsak diplomiran študent

Mednarodna konferenca študentskega tiska

(Nadaljevanje s 1. strani)

Študijskega časa. Japonski delegat je predlagal izmenjavo urednikov med posameznimi državami.

Glavna točka konference, o kateri pa se je zaradi pomanjkanja časa premalo diskutovalo, je bil predlog nizozemskega študentskega sveta, da naj se prične s izdajanjem internacionalnega

nega študentskega magazina. Smoter take publikacije, ki naj bi izhajala pod vodstvom COSEC s sodelovanjem vseh na internacionalni študentski konferenci zastopanih nacionalnih zvez, bi bil v tem, da bi študentom v vseh državah posredovala zaželjene informacije o študentskem življenju v poljudni in zanimivi obliki. Gotovo je, da potrebuje tak projekt obširnih finančnih in tehničnih predpripav. Sporazumeli so se v tem, da bi pred V. internacionalno konferenco, ki bo v juliju naslednjega leta izdal COSEC prvo številko takega magazina v angleškem, francoskem in španskem jeziku.

Tretno gledano, praktični rezultati te konference ne izgledajo preveč pomembni. Delegati so bili nezadovoljni, ker se je porabilo preveč časa za teoretična razmotrivanja. Smisel takih konferenc ni samo v izdelavi praktičnih sklepov, temveč ni manj tudi v tem, da dobijo udeleženci možnost osebnega kontakta in izmenjave izkušenj. V bodoče naj bi se tudi v večji meri diskutovalo o vprašanih žurnalističnih poklica z izkušnimi novinarji. Za vse zastopnike študentskega tiska je bil v Leidenu nedvomno zelo poučen referat zastopnika »Nieuwe rotterdamsche Courant« o svobodni tisku in njegovem pomenu za intelektualno življenje.

Naročite se na „Besedo“

Študentje - novinarji oproščeni

Tri dni je trajala razprava proti osmim študentom, članom redakcije časopisa »Fajfar«, ki so bili obtoženi revolucionarnega delovanja zaradi nekega objavljenega članka. Obtožba poudarja, da je bil članek revolucionaren, ker bi lahko imel nezaželen vpliv na bralce, zlasti še zato, ker je bil časopis zelo razširjen. Zagovornik je poudaril, da pomeni ta obtožba poseg v svobodo tiska. Po tridenstvi razpravi se bili študentje oproščeni.



»Dom« francoskih provinc je ena med najstarejšimi stavbami na naselju. — Na sliki spredaj pa je osrednji park

Bu sem na najbolj navadnem turističnem sprehodu

Inozemstvo! Čarobna beseda, ki razburja in privlači duhove širom našega ozkega študentskega življenjskega prostora. V Tribuni je bilo zapisano, da je bilo letos v inozemstvu kar 10% ljubljanskih študentov in da je to »prevelik« in za nas »ne-normalen« število.

V nekem članku, ki je bil objavljen v Tribuni pred nekaj dnevi, sem bral med drugim tole: »Žal pa je drugemu delu študentov praksa služila samo kot firma, pod katero se je kril najbolj navaden turističen sprehod. In še to: imamo pa še vedno pojav, da se navadni turizem maskira pod firmo ekskurzije. Kako naj razumemo drugače namerani odhod študentov komparativne književnosti v Grčijo, ko nobeden od teh ni govoril sodobne grščine?« (podčrtal kd).

Nisem bil ne na praksi in ne na seminarju, še manj delegat, predstavnik in se nisem udeležil kake organizirane delovne akcije. Po vsem tem sodeč sem ob povratku v domovino skesan spoznal, da sem bil na »najbolj navadnem turističnem sprehodu.« Menim, da o turizmu ne more biti govora, ker slovenski študent (razen če ni delegat) ne more biti turist, tudi če bi to želel. Srečal sem kolega, ki je iz čiso-

krvne nerodnosti to poizkušal, pa se je po dveh dneh strateško umaknil v prvi julijev prispelke v Tribuni. Ali je morda avtor članka govoril sodobni turški jezik, ko se je mudil v Istanbulu kot naš predstavnik na nekem kongresu? Prav gotovo se je menil v enem izmed svetovnih jezikov, ki je potrebno, če se mudimo v deželi kot je n. pr. Turčija ali Grčija. Problem znanja jezikov je res pereč, saj imamo doma, razen dobrih volje, le malo učinkovitih sredstev za to »šport«. Toda ne bodimo tako »ogranjeni« in razširimo si horizont malo dalje od Rakovnika! Končno je pa to le dober vid ali pa še žalitev grških kolegov, ki naj bi bili po vsem tem tako »dolgo napeljavani«, da bi se človek lahko menil z njimi le v, verjetno za nas strašni, grščini.

Mnogo se med nami deluje, piše in predvsem govori o mednarodnem sodelovanju in zbliževanju med narodi itd. Z veseljem lahko ugotovimo, da je ta zadeva v zadnjih letih dokaj naglo prišla iz romantike v realizem. Menim pa, da smo preveč enostranski. Vse je le »delegatovanje« in »predstavnikarstvo«, kar je sicer važna zadeva, toda je dejansko le ena stran medalje. Delegat se vedno giblje v nekem površinskem svetu; njegov čas delovanja je v

temveč za odnos do potovanja. Tisto o komparativistih in moderni grščini je dokaj žaljuv prispevek v Tribuni. Ali je morda avtor članka govoril sodobni turški jezik, ko se je mudil v Istanbulu kot naš predstavnik na nekem kongresu? Prav gotovo se je menil v enem izmed svetovnih jezikov, ki je potrebno, če se mudimo v deželi kot je n. pr. Turčija ali Grčija. Problem znanja jezikov je res pereč, saj imamo doma, razen dobrih volje, le malo učinkovitih sredstev za to »šport«. Toda ne bodimo tako »ogranjeni« in razširimo si horizont malo dalje od Rakovnika! Končno je pa to le dober vid ali pa še žalitev grških kolegov, ki naj bi bili po vsem tem tako »dolgo napeljavani«, da bi se človek lahko menil z njimi le v, verjetno za nas strašni, grščini.

Mnogo se med nami deluje, piše in predvsem govori o mednarodnem sodelovanju in zbliževanju med narodi itd. Z veseljem lahko ugotovimo, da je ta zadeva v zadnjih letih dokaj naglo prišla iz romantike v realizem. Menim pa, da smo preveč enostranski. Vse je le »delegatovanje« in »predstavnikarstvo«, kar je sicer važna zadeva, toda je dejansko le ena stran medalje. Delegat se vedno giblje v nekem površinskem svetu; njegov čas delovanja je v

glavni omejen na obiske in sestanke. Na drugi strani nadalje pa so tiste »ničle«, in potniki brez imena, ki se kar tako »turistično« potikajo po svetu in se srečujejo z »domačini« in tučji. Tudi to je mednarodno sodelovanje.

V Parizu sem se srečal z ameriškim študentom japonskega porekla, ki mi je dejal tole: »Študiram sem dve leti sociologijo, a vse le iz knjig. Ugotovil sem, da ne gre več, pohasal sem svoje stvari in se napotil po svetu, da vidim to kar ni mogoče dojeti iz knjig.« Potovanje je že samo na sebi študijsko, to je stara pravljica. Spada v splošno izobrazbo vsakega inteligenta in danes je k sreči ta naš svet, posebno pa Evropa, tako urejen, da potovanje ni več pustolovščina. Vsako potovanje pa četudi je čisto navadno »sprehajanje« je za vsakogar kvaliteta pridobitev, ki odtehta za istodobno obiskovanje fakultete (pogosto še več).

Prav in potrebno je, da so tisti naši kolegi, ki jih v inozemstvo pošlje naša organizacija na svoje stroške, sposobni ljudje in da pri tem izbiranju in pošiljanju še bolj poostroimo kriterije. Toda ne bodimo tako fenomenalno ozki in ne smatramo vsakega potovanja, ki ga ne blagoslovijo mednarodni odbor za turizem za avanturo — D. Kralj

O DANAŠNJI slovenski poeziji

Problem sodobne slovenske poezije, tovrstnosti, kakršna je, in kot jo spoznavamo po časopisju in revijah ter v redkih knjižnih publikacijah, nikakor ni tako enostaven in lahek, kakor kaže prvi in običajni videz. Zlasti skrajna in površna omenba v časopisnih poročilih ob posameznih zvezkih različnih revij in revij podpirajo ta nezanesljivi videz in poenostavljajo s svojimi nasilnimi in nedognanimi sodbami resnično stanje stvari. Le-temu ni mogoče priti do dna brez globljega in čim bolj nepristranskega in objektivnega študija ter širšega pogleda na pojave v tem področju. Ne glede na vrednost kakršnega koli umotvora je vrednost kritične sodbe brezpomembna, če ne temelji na stvarnem spoznanju, na tehtni motivaciji. To se pravi — niti sprčo idejno in estetsko slabega umotvora ni upravičena površna obsodba ali odklonitev. Tembolj neodgovorno pa je povprečno presojanje umotvorov, ki se očitno odlikujejo z visokimi kvaliteta ali jim vsaj ni mogoče odreči neke cene.

Iz številnih sodb te vrste in takega pomena v glavnem raste povprečno mnenje o sodobni literarni dejavnosti in zlasti v poeziji. Tako podlaga ima običajno tudi pogosto odklonilno stališče do sodobne slovenske poezije. Gotovo ta odnos v mnogih primerih ni prav nič krivitičen ali omejen. Vendar nas brez ozira na njegovo objektivnost ali neobjektivnost zanima, s čim in kako ga njegovi zagovorniki utemeljujejo in upravičujejo, kakšni so razlogi, ki jih navajajo kot argument za svoje trditve. Pri tem moramo ugotoviti, da je med njimi splošen, neposreden in jasen pravičaprav samo eden, ki bo predmet našega razpravljanja; morda je celo vse bistvene očitke na račun sodobne slovenske poezije mogoče skriti in posplošiti v le-tega. Vsi drugi razlogi ne segajo kdove kaj globoko. Tako, da na pr. današnja doba s svojo, do sedle modernizacijo življenja ne nudi ugodnih pogojev za nastajanje poezije in za osredotočeno in zavzeto poglobljanje v njene notranje in zunanje vrednote. Prav tako se v sodobni slovenski poeziji uveljavljajo večinoma nove moči, ki si šele pridobivajo ugled, in po starih zakonih, ki vladajo v odnosih med družbo in umetnikom, zbuja še sama njihova mladost nekaj nezaupanja in občinstvu... Toda jasno je, da so vsi takšni

(Nadaljevanje s 3. strani)

Naloge kulturne rubrike

njem pristopiti tudi k članom, ki bodo na znanj manj privlačni in bodo terjali od nas več miselnega napora in koncentracije.

B/ Tu stopi v ospredje problem sodelavcev. S tem, da smo zgoraj označili kot prvo zahtevo in pogoj dobrih članov, jasen in prečiščen odnos piscev do naše kulture in s tem tudi družbene problematike, mislim, da je samo po sebi razumljivo, da smo s tem zahtevali od naših sodelavcev, da grade svoj življenski nazor na osnovnih postavkah dialektičnega materializma in s tem naravno svoj umetniški nazor na postavkah estetike.

Na žalost pa moramo priznati, da se — in to ne samo v študentskih kulturnih rubrikah — na sploh govori pri nas o marksistični estetiki samo na splošno, v nejasnih obrisih, nihče pa ne pove, kakšne so njene konkretne oblike in uporaba v umetniški kritiki. Upravičeno se sprašujemo: ali ni v študentskih vrstah sposobnih ljudi, ki bi jo razvili in v praksi uporabili? Problem kakor pasivnost asistentov filozofske fakultete (zanimivo: eden ideologov sarajevskega študentskega lista in tudi njegov delegat na konferenci je asistent na oddelku čiste filozofije), pa tudi študentov višjih letnikov filozofske fakultete, ki bi morali biti ideološka avantgarda študentskega lista, njihova nezainteresiranost za študentski list in njegove probleme oz. njihovo sodelovanje v drugih časopisih in revijah, problem glasbenih in likovnih recenzentov in kvalitete njihovih prispevkov, dilema: ali kulturni strani stalno število sodelavcev in s tem kontinuiteta ali mnogoštevilne, od števila do številke različne sodelavce in s tem pestrost in živost vse to so problemi, ki morajo zayzematiti bistveno mesto v naši diskusiji.

razlogi popolnoma drugotni, ker ne segajo v bistvo stvari, to se pravi — ker ne povedo ničesar o vrednosti poezije same in niti nimajo tega namena.

Tako nam potemtakem preostane samo očitke, ki smo ga omenili in ki trdi, da ni v sodobni slovenski poeziji najti ničesar novega, samosvojega in torej v edino pravem smislu sodobnega. Konkretnije pomeni to pomanjkanje novih motivov in samosvojih, izvirnih oblikovalnih teženj v novejši slovenski pesniški produkciji in tako se v resnici mnogokrat obravnavajo različni pojavi na tem področju. Če izvzamemo vse tiste očitke te vrste, ki so samo izraz diletantskega kritikarstva brez prave osnove in resnega namena, je to vprašanje pesniških motivov in oblik vredno premisleka in nam utegne osvetliti nekatere pojave v današnji slovenski pesniški tvornosti, ki se dozdajajo nepazeni, vendar nemara predstavljajo bistveni del njene pomembnosti ali celo odpirajo nova pota v razvoju slovenske književnosti. V naš namen razdelimo vprašanje v dve izhodišči: Kakšne naj bi bile oblikovne in motivne novosti v poeziji in v čem ter koliko bi sploh bile mogoče? Ali res teh novosti, kolikor so mogoče, v sodobni slovenski poeziji ni zaslediti?

Predmet literarne umetnosti je človek in njegovo življenje, vse bogastvo in mnogolčnost zunanjih in notranjih dejstev, videz in bistvo tega življenja. Poezija oblikuje v nasprotju z objektivno epiko in dramatikom tiste elemente tega običnega kompleksa, ki tvorijo doživljajsko skupnost in obseg posamezne individualnosti. V liriki se ne odraža življenje kot polno, objektivno dogajanje, pač pa izraža pesnik svoja osebna, intimna občutja in doživljanja, ki se mu porajajo sredi tega dogajanja ali iz njegovega lastnega objektivnega življenja. Ta intimni subjektivni svet trdovratno vztraja v nepremakljivih mejah, ki so značilne človeški duševnosti, in deluje po njenih zakonitostih, ki se bistveno ne spreminjajo. Zato se lahko v objektivnem življenju vršijo nenavadne oblike in preobrti, ne da bi se pretvorili, razvili ali prilagodili rahli mehanizem, ki vodi in določa človekovo odzivanje na dejstva in pojave v življenju in v človeku samem. Motivika, ki tvori gradivo pesniškega oblikovanja, je potemtakem v bistvu zmerom ena in ista, ne razvija se, niti se ne prenavlja ali množi. Ljubez, žalost, strah, obup, hrepenenje, nemir, tesnoba, upanje, pogum, optimizem — takšno in podobno je bilo v bistvu doživljanje prvih pesnikov, brezimnih početnikov narodnega pesništva, takšno in podobno je jedro vsakega čustvenega izliva v poetični obliki od antike do naših dni in izluščiti ga je mogoče tudi iz najbolj prefinjenih in zapletenih ekstremov v lirskem prizadevanju dvajsetega stoletja. Pričakovati v sodobni slovenski poeziji novih pesniških motivov ni po vsem tem nič drugega kakor zmoti, da se samo contradictio in adiecto, neprimkladno družjenje raznorodnih pojmov. Kajti motiv je mogoče tolmačiti le kot nekaj človeško tipičnega in pomembnega, nekaj, kar se ponavlja, nekaj,

»kar je, kar b' lo je in kar bo«, kakor ga definira tudi sodobna literarnoteoretična znanost. Motivi so in jih pesniku ni treba iskati ali celo tvoriti. Samo iz doživljaj raste pomembno pesniško oblikovanje in vsako pesniško doživetje nosi v sebi kal motiva, ki ga je mogoče določiti šele iz dovršenega umotvora in predstavlja izraz in vsebino njegove celote, to je dokončeno in neizpremenljivo razporeditve in spoja vseh njegovih prvin. »Motiv je pravzaprav samo pripomoček bralcu, kritiku ali teoretiku in služi za razumevanje, označitev in presojanje pesniškega umotvora, je samo strokovni izraz, ki pomeni neko splošno, nepodrobno opredelitev vsebine umotvora. V samem pesniškem ustvarjanju ne igra nobene vloge in je konkretno brez vpliva na strukturo nastajajoče umetniške celote, kar je samo rezultat tega nastajanja.

To, kar utegne in mora biti v liriki novo in svojstveno, je način, kako je izoblikovan in izražen stari, zmerom ponavljajoči se motiv, je intimitet, globina in individualna enkratnost vsebine in ideje, ki se je usmerila po kolotečinah tega ali onega dokončnega motiva. Celotno strukturo

umotvora je ustvarila posebna neponovljiva spojitev številnih drobnih elementov vsebine in oblike, ki se je izvršila po zakonitostih individualne ustvarjalne volje, težeče za samostojnim in globoko osebnim izrazom. Le iz takega samostojnega doživljanja in oblikovanja morejo vzkliti tudi trdne in plodne prenovitve pesniške izraznosti in se izkristalizirati nove pesniške oblike. Prazno in enostransko hlaskanje za oblikovno nenačnostjo je dim, ki mu ni treba niti vetra, da se razblini.

Torej je povsem nesmiselno obžalovati, da v sodobni slovenski pesniški produkciji ni opaziti kakih izrednih oblikovnih podvigov, ki ne pripeljejo nikamor. Nasploj je mogoče trditi, da ostaja vse pesniško prizadevanje v sodobni slovenski književnosti v mejah, ki so jih dosegli in postavile prejšnje generacije. Vendar se v tej navidezni skromnosti in konservativizmu pojavljajo samostojne ustvarjalne težnje, ki so izraz pravih pesniških moči in znamenje izrazitih pesniških osebnosti. Nekateri pojavi pričajo o resni poglobitvi in notranje vsebinskih vrednotah poezije in o doslednem očiščevanju in prepletanju doživljajskih izvorov oblikovanja. V skladu s tem se prenavlja izraz in oblika sodobne slovenske poezije, na tihem in komaj vidno, pri čemer se razkrivajo in se bodo razkrivale mnoge nove, še neizrabljene in neizčrpane vrednote slovenskega knjižnega jezika. Bistvo tega oblikovnega presnavljanja in prenavljanja je v smiselni in premišljeni simplifikaciji stilnih in jezikovnih elementov, ki na videz približujejo poetični izraz proze. Toda ne v smislu romantičnih tež o stilnih in izraznih vrednotah narodne pesmi, temveč v docela realistični smeri — k izvornemu konkretno in ustaljeno, toda prečiščeno govorico današnjega Slovence. Globoko doživlja vsebina in dognana ideja dvigujeta to obliko daleč nad vsakdanjost in običajno njene stiline in zlasti sintaktične usmerjenosti. Daje ji nekaj aforističnega, neko klenost in vsebinsko jasnost in polnost. Nekaj pristno in bistveno lirskega je v tej preprostosti, v tej namerni skromnosti in neizrednosti izraza. In naposled je v pojavih te vrste občutili neke posebne melodične učinke, ki se docela skladajo s prečiščenostjo doživljanja in izhajajo iz polnega ravnovesja oblikovnih elementov.

Pričujoči komentar k navedenemu problemu ni rezultat obširnih raziskav, kakršne bi zaslužila, temveč samo drobn prispavek k reviziji nekaterih pojmov in mišljenj, ki v naglici sodobnega življenja in v neizpremenljivem toku vsakdanjosti tako radi odrenevne in se shematizirajo. Zato tudi ne navajam konkretno, s citati podprte presoje sodobne slovenske poezije, pač pa skušam izoblikovati nekatere osnovne vidike, s katerimi je mogoče te poeziji približati, se poglobiti v njene vrednote in nevredeote in dojeti pravi smisel in pomen njenih prizadevanj.

»S,«

France Pibernik

OZKA ULICA

Naša ulica je daleč od sveta.
Nekam ob osonju greč to stisnjene stare hiše.
Po ves dan gorijo luči v zakotnih izbah.
V teh prostorih je komajda prostora za ljubezen.

Pozabil sem, kdaj sem prišel v ta konec sveta.
Vem samo, da je na temnem stopnišču gorela vijolična luč.

Šele ob šestih zvečer posije sonce v to ozko ulico.
Samo za kratke čas umre tema na majhnih oknih.
Drobno dekle se bežno skloni v tople pramene
kot bi storilo greh.
Šele takrat vidim obraze ljudi.
Bore življenja je v njih.
Morda niti enkrat na dan ne posije svetloba v njih oči.
Premišljam, kako so zašli v ta izgubljeni kraj.
Da, v to ozko ulico, kjer živimo ob misli,
da to ni najbolj turoben kraj tega sveta.
Da, v to ozko ulico, odkoder ne odhajamo nikoli.

In ko že davno zatone sonce za pošrnele strehe,
je vedno zrem v samotno prazne ulice
in le molčim kot vsi molče.

Nikogar več ni mimo.
Pa še vedno mislim, da boš kdaj zašla v ta izgubljeni kraj.
V to prazno ozko ulico.

Zasilen izhod

Vsako posnemanje je do neke mere smešno, redko kaj pa je bolj smešnega, kakor Amerikanci, ki posnemajo Francoze. Te dni si ljubljana ogleduje prav klasičen primer tega posnemanja, ki pa v bistvu ni samo slučajen in enkratni pojav, temveč je dokument slabosti ameriškega revialnega filma.

Če skušajo Francozi v svojih Gecacolor filmih ponarediti ameriško jahanje, rusko strastnost itd., je to klavirno, vendar jih še vedno rešuje klasični smisel za poanto, originalna sentimentalnost in kulturna scene. Če pa amerikanci ponas pripradevajo, dokopati se do reja francoski »briljantni nič«, pikantnih prijemov v erotičnih stvareh in se poskušajo v romanskem komedijskem prijetju, tedaj imamo res podoben običaj, kakor bi opazovali kravo s sedlom.

Naj vse te besede ne ostanejo brez dokaza in, da bo ta jasnejši, primerjajmo film na riveri s filmom Ples na vodi. Seveda je že z naprej jasno, da ne bomo govorili o estetskih kategorijah, temveč o učinku na gledalceve čute, oziroma o načinu tega učinka, torej o stilu obeh revialnih filmov. Ples na vodi je v resnici rojen onstran oceana, enako po svojem primitivnem razkošju, kakor po mehanikah in južnoameriških melodijah, enako po meščansko spodobnem ljubavnem zapletu, ki ga barva nekoliko zelo preproste čustnosti, kakor po kovmiki, ki je pol klovnska in pol dediščina western filma. Ves je v staju grobih in preprosti učinkov, logično in v svojem namenu smotno prirejeno psihologiji svojega gledalca. Več, tak kot je, predstavlja gotovo višek tovrstnega filma, kar nam dokazujejo tudi poznejši poskusi, v nadaljnjih filmih, kjer nastopa Esther Williams, variirajo isto temo in z več barvitostjo, več ženskami in več eksotike te učinke celo okrepi.

Seveda pa je tak učinek na gledalca le enkratni, po naravi pa tako preprost, da ga ni mogoče mnogo razvijati. Zato je torej jasno, zakaj je šel tovrstni ameriški film po pomoč drugam.

Glejmo, kaj si je izposodil in v koliko mu je uspelo. Najprej je tu v stoletjih posvečen in vedno sveži prijem zamenjave. Slavni zvezki in kabaretni pevci sta si tako podobna in tako

čudovito se neprestano križajo njune poti, da kabaretni pevec preigra polovico tiste vloge, ki jo ima v življenju letalec, bodisi v družbi, bodisi v poslovnem življenju, bodisi pri letalčevih ženi. Vendar je celo to znamenje, ki je že po pravilu efektivno, to pot odreklo.

In tudi to zato, ker hočejo biti amerikanci francoski. V vsem tem zamenjavanju namreč nikoli nobena od nastopajočih figur ni v zmoti, vsi vselej vedo, da sta junaka zamenjana, vsi (razen stranske figure industrije) so pravočasno informirani, da sta junaka zamenjana in poanta naj bi bila prav v tem, da pod preobleko vsak od nastopajočih igra svojo vlogo. Pevec Jean Martin na primer zamenja letalca Pierra Durana, ki je moral odgovoriti zaradi poslovnih stvari. Martinova ljubica Colette, ki jo je Duran povabil k sebi, kmalu spozna svojega preoblečenega ljubčka, takoj nato jo spozna tudi Martin. In, ko se Duran vrne, njegova žena takoj spozna svojega moža, čeprav ta skuša igrati preoblečenega Durana, torej Jana Martina. Toda, namesto da bi bile vse te zamenjave, preobleke in prepoznavanja smešna, nas dolgočasijo, in ko se prevrti film v drugo polovico, gledalec točno ve, kako se bo razvil nadalje. Nihte namreč v vsem tem zamenjavanju ni opeharjen in nihte ni nadmosen. Tako gledamo ves čas le gol tehnični princip zamenjavanja in prepoznavanja, vsebine pa, ki je ta princip ustvarila, docela pogrešamo.

Vzrok je verjetno tudi v tem, ker naj bi bile vse scene v filmu francosko kratke, značilne in neudruidljive. Kratke so sicer res, toda, ker niso značilne, so utrudljive. Ves čas imamo obžutke, da ena sledi drugi mnogo prežgadol, kajti prva še ni končala, beseda, ki ji je moral reči igralec, še ni izrečena.

Še dva elementa sta, ki naj bi film poplenile in kulturno preprosto kričavost Plesa na vodi. Prvi je pikantnost, ki jo skuša režiser izveči iz erotičnih težav, v katerih je zaradi zamenjave obeh glavnih junakov Duranova žena, drugi element pa so baletni vloziki.

Vprašanje, ali je spal pri Duranovi ženi njen pravi ali preoblečni mož, je za ameriški film zastavljeno izredno očitno, rečemo lahko, da je ena poglavitnih poudarjenih poant

PROBLEM

PREVODNE KNJIZEVNOSTI

Doslej smo ugotavljali to, kar vidimo po izlozkih naših knjigarn, s tem pa smo opravili samo polovico dela, oz. obdelali samo polovico pojave, katerega smo imenovali »založniška dejavnost«. Druga polovica je nasprotje prve: to česar ne »vidimo«. V enaki meri namreč, kot predstavljajo za bralca problem prevodi slabe književnosti ali po domače »plaže«, so problem tudi knjige novejšega in najnovejšega datuma, imena, o katerih govori Evropa, so nam znana le iz pomanjkljivih ter iz »Monata« slabo prevedenih poročil v »Naših razgledih«. Seveda bi bilo povsem nesmiselno, ko bi od naših založb zahtevali nenavadno obsežno prevajanje »nove« književnosti. Orientacija, ki je v tem smislu možna, je obenem tudi rešitev: knjige, ki so bile nagrajene na raznih konkurzi ali pa so na kak drug način vzbudile s svojo kvaliteto pozornost v svetu, bi na našem knjižnem trgu res ne smele manjkati. Potem: še vedno ni v slovenskem jeziku izšla nobena knjiga, ki bi jo napisal Proust, Kafka, Dos Passos, in razen drobne knjižice novel niti en stavek Thomasa Mann-a, sploh nobena beseda takih mojstrov peresa, kot so Jean Cocteau, Green, Camus, Heinrich Böll, Walter Jens, Hegelstange itd. Vrsta njihovih imen ni ravno majhna. In založbe ne morejo zanikati, da ta imena poznajo. Ko bi jih ne, bi izgubile vso pravico do svojega obstoja. Vzrok, ki usmerja našo prevajalsko produkcijo, mora biti torej drug in drugačen. Konkretno: od leta 1945 do danes nismo dobili od SKZ, Cankarjeve založbe in Državne založbe niti ene same knjige, ki bi po omejenem datumu prešla katerokoli od prominentnih visokoletnih literarnih nagrad. Kriterij izbire knjig, katere založbe pošiljajo na trg je torej nejasen, nezamisljiv, predvsem pa nedosleden.

V skromnih in majhnih slovenskih okoliščinah, je vsaka »kulturna« dejavnost, katero ne usmerjajo estetski kriteriji, temveč komercialni ali pa druge podobne težnje prav gotovo neodgovorno početje. Založniki, ki to prav gotovo vedo, ali pa bi vsaj morali vedeti, če od njih pričakujemo načelnosti, to prav gotovo ni posledica nekih teoretičnih predpo-

filma. Toda medtem, ko smo v Evropi navajeni, da se podobni primeri obravnavajo zastonj, je ameriška nalivnost naredila iz tega prav direktno. Tako se je režiserju tudi ta francoska pikantnost nekam ponesrečila.

Edina stvar, ki je v filmu zanimiva, so gotovo baletni vloziki. Svojski karakter, visok nivo in za nas eksotičen princip ameriškega baleta gotovo presega meje revialnega filma. Zal pa so te točke razmeroma kratke in tako neorgansko montirane v film, so po svojem duhu tako različne od ostale atmosfere v filmu, da ne morejo ničesar popraviti. Tako ostanejo dramaturško brez pomena, kot samostojne pa imajo premalo odmerjenega časa, da bi se lahko zares živeli vanje.

Kakor je razvidno, je torej na revieri klasično potrdilo danes že kar stare resnice, da je ameriški revialni film trenutno na mrtvi točki. Neoriginalnost, beg v tuje prijemne, ki jih ameriški duh ne zna oživeti, poskus ustvariti na tuji osnovi nov princip revialnega filma le poudarja nemoč klasičnih ameriških revijskih učinkov.

P. B.

Vsak član

PREŠERNOVE DRUŽBE

bo preje najkasneje do 1. decembra 1954 naslednjih pet knjig:

1. KOLEDAR ZA LETO 1954
2. Povest Franca Bevka: TUJA KRI
3. Povest Franca Duana: HOJA SKOZI TEMO
4. Mladinsko povest Iva Zormana: SVOBODNI GOZDOVI
5. Poljudnoznanstveno delo: DEZELE SVETA

Letna naročnina, za katero prejmejo člani gornjih pet knjig, je samo 240 din. Člani, ki prejmejo knjige po pošti, doplačajo za premo 20 din. Članarino lahko plačajo tudi v obrokih. Ker vsi poverljivi niso za ključni vpisovanja članov, dnevno pa se prijavljajo novi, tiska mo nekaj tisoč zbirke več.

Zato pohitite z vpisovanjem, ki bo zaključeno s objavo v časopisih. Opozorjamo, da bo cena zbirkam v prosti prodaji znatno višja od članarine.

Zahtevajte naše prospekte, ki so jih prejeli te dni vsi poverljivi in knjigarnarje in preko katerih se lahko podrobneje seznanite z vsebino naših knjižnih izdaj.

Prešernova družba in poskušanje.

stavki, temveč nujnost, ki raste iz naše duhovne situacije.

Vprašanje, ki se nam samo vsiljuje, je vprašanje sposobnosti oz. nesposobnosti založniškega »aparata«. Založbe imajo lektorje, ki so dolžni prebrati nove knjige, katere prejemajo iz inozemstva, dajajo revije, v katerih so objavljene recenzije, knjižna poročila itd. V nobenem primeru torej nimamo opravka z nevednostjo kot tako. Tudi očitke, da bi založbe tiskale »plaže« samo iz komercialnih vzrokov, v našem primeru ni povsem na mestu. Vemo namreč, da so knjige, ki so po svoji kvaliteti presegale povprečni nivo naše prevodne književnosti, šle najhitreje v promet. Toda zakaj potem sploh gre?

Če se resno poglobimo v problem, katerega opisujemo, lahko ugotovimo resnično duhovno in kulturno nezrelost, katero izpričujejo naše založniške razmere. V vsakem primeru je prevajanje »plaže« namesto klasičkov (bodisi starih, bodisi modernih) zavajanje bralca od razmišljanja, od doživljanja estetskega in od vzgajanja njegovega čuta za lepo knjigo. Z drugimi besedami je takšno početje založnikov nedorastlost družbeni situaciji. Človeku, ki je izgubil ob prevrednotenju družbenih in moralnih vrednot svojo podstat, osnovo po kateri niti ravna, ponujajo založbe v roke knjige, ki niso niti zabavno čtivo (z izjemo George Simenona), oz. kateri bi se mogel sprostiti in zabavati, niti literatura v pravem pomenu te besede. »Plaža« bralca pač, odvrača od njega samega. Tako namesto da bi razmišljal o sebi in o svetu, namesto, da bi poglobljal svoj odnos do sveta, vse to zavrta in sprejema sebi neadekvatni svet fluzilj, lažnih in vsem nekoristnih sanj. Ko bi moral biti aktiven in ustvarjalen (tudi »mali človek« je lahko ustvarjalen dokler izpolnjuje svojo »nalogu«), je v sebi zmuden, nejasen in nepreden. Tako pa ni le obrnjen od sebe samega, temveč proti samemu sebi, saj vsakdo je zvest samemu sebi in le toliko časa, dokler snuje in dela in se razvija. V trenutku, ko človek ne »raste« več, stagnira in s tem že zanika svoje lastno bistvo. Da je knjiga — na sploh — prav v človekovem duhovnem življenju eden najpomembnejših faktorjev, menda ni treba posebej poudarjati. Prav zato je tudi problem prevodne književnosti vreden resne obravnave.

Če smo označili metode prevajanja tujih knjig kot neodgovorno početje, pa smo s tem ugotovili samo zunanji vidni del pojave. Vzroke, ki pogajajo to metodo, pa bi morali iskati v povsem osebnih momentih. V podrobnostih to ni in ne more biti naš namen. Prav gotovo pa vrsta splošnih in osebnih človeških težav terja v naši skupnosti razumevanje in jasnosti v ljudeh, ki so poklicani ali pa nameščeni kot uslužbeni v kulturnem »aparatu«. Prav zato morda opozorilo, da v prevodni književnosti ni vse prav, ni odveč.

Jarše Marjan

NAŠI MLADI GLASBENIKI V TUJINI

Na vsakoletnem festivalu glasbene mladine sveta v Langollenu (Anglija) je letos kot edini slovenski ljubljanski glasbeni akademije na povabilo beograjske Komisije za kulturne zveze z inozemstvom sodeloval naš znan violonist Rok Klopčič. Na festivalu (zanimivo: tekmovalci so nastopali v velikem šotru za 4000 ljudi) je med violinisti naš ljubljanski zasedel prvo mesto. Ta zmaga je tem bolj pomembna, če upoštevamo da je dobil Klopčič 89 od 100 možnih točk, drugi najboljši za njim pa 47. Svoj nedvomno znanj zamljšan članek o bivanju v Angliji in festivalu samem nam je sicer Klopčič obljubil, napisal — na našo in naših bralcev največjo žalost — pa ne.)

Povsem drug značaj od izrazito tekmovalnega angleškega glasbenega festivala je imel festival evropske glasbene mladine v Bayreuthu, ki ga je organizirala nemška glasbena mladina. Zamisljen in izveden je bil s ciljem, da se mladi glasbeniki, tako komponisti kot instrumentalisti, prvi in folkloristi spoznajo med seboj — torej v informativne svrhe.

Njih program je bil izrazito sodoben, polovico svojih del so napisali študenti-komponisti. Mimogrede droben, a značilen vtis: V glasbenem ustvarjanju mlade Evrope ni močnih smeri, ki bi potegnile za svojo celo generacijo; nasprotno: težnje je v eksperimentiranju, tipanju

Dovolite, da Vas opozorimo na velik dogodek v slovenskem založništvu: konec leta bo izšel pri Slovenskem knjižnem zavodu

PRIROČNI LEKSIKON

PRVO DELO TAKE VRSTE PRI SLOVENCIH

PRIROČNI LEKSIKON bo v kratkih, jedrnatih sestavljenih geslih zajemal snov iz vseh področij človeškega znanja in bo obsegal okoli 1000 strani knjižnega formata. Vseboval bo okoli 25.000 pojmov, ki jih pojasnjajo nad 2500 slik, risb in zemljevidov.

Vabimo vse, ki so količjak v zvezi z javnim in prosvetnim življenjem, da naročijo PRIROČNI LEKSIKON že v predprodaji po nižji ceni, ker bo po izidu cena znatno višja. Izšel bo v sredini decembra. V prednaročilu je cena knjigi, vezani v polplatno, 2000 din, plačljivo tudi v petih mesečnih obrokih po 400 din, vezani v platno pa 2100 dinarjev ali v petih obrokih po 420 din.

Prednaročila sprejemamo do 30. novembra 1954.

Zahtevajte prospekte v vseh knjigarnah ali pri založbi!

Interesenti lahko sporoče svoj točen naslov po telefonu na št. 20-529!

SLOVENSKI KNJIŽNI ZAVOD V LJUBLJANI

Poštni predal 163

Poštni predal 163



Še vedno grade nove šole brez telovadnic

Tretjina športnih društev nima svojih objektov. — Manjka nam še 3500 telovadnih profesorjev in učiteljev. — Od 1500 slovenskih šol ima le 98 šol telovadnico

Plenum CK NOJ o problemih športa in telesne vzgoje

Prejšnji teden je bil v Beogradu plenum CK NOJ, ki je bil posvečen vprašanju športa in telesne vzgoje, ki so v zadnjem času že pereča. Znano je, da so pred nedavnim razpravi o podobnih problemih tudi v Zvezi športov Slovenije, kjer so prišli do približno istih zaključkov, kot delegati plenuma v Beogradu.

Od osvoboditve dalje smo na področju telesne vzgoje in športa opravili veliko delo. Stanje športnih organizacij v naši državi je mnogo boljše kot pred vojno. Število športnikov se je v primeri s predvojnimi leti skoraj podvojilo. Zgrajeno je tudi mnogo novih objektov (okoli 1500), posebno Partizan je dosegel velike uspehe. Zanimivo je, da je Partizan najbolje uspel prav pri nas v Sloveniji in sleti v Tolminu ter Kopru sodijo med najboljše prireditelje Partizana v naši državi. Precej uspehov smo dosegli tudi pri organiziranju dijaških in delavskih športnih iger, ki so se izkazale kot ena izmed najboljših oblik dela na športnem področju. Toda kljub vsem tem podatkom, ki vzpodbudno govorijo o našem športnem delu, lahko ugotovimo, posebno v zadnjem času nek

zastoj, ponekod celo poslabšanje razmer. Če natančneje pogledamo številke, ki nam govorijo o športnih rezultatih, bomo lahko odkrili marsikaj presenečljivega. Samo 10% športnikov je doma z vasi, pomaj 30%, jih še do avskega naravne, ostalih 60% pa so dijaki. Številke, ki nam govorijo o udeležbi v telovadnih skupinah, so namreč presenečljive in vredne premisleka. Od vseh športnikov je samo 10% ženske mladine, na vasi pa celo samo 1%.

Končno so objekti največji problem, ker tega vprašanja ni mogoče rešiti kar čez noč. Najmanj tretjina naših športnih in partizanskih društev nima nobenih športnih objektov. Največja težava je s telovadnicami, ki enomerno vsako resnejše delo čez zimo.

Problematično je tudi stanje

profesorjev in učiteljev telesne vzgoje. Mnogo je takih učiteljev, ki imajo samo minimalno strokovno izobrazbo. Največ je takih, ki imajo samo trimesečne tečaje, kar seveda ni dovolj niti za osnovna predavanja iz telesne vzgoje. Mnogo je tudi takih šol, ki sploh nimajo pouka iz telesne vzgoje. Za normalno delo bi bilo potrebno še najmanj 3500 profesorjev oz. učiteljev. Število ur telesne vzgoje je minimalno, v največ primerih imajo samo eno uro telesne vzgojne pouka na teden. Dosele smo posvečali premalo pozornosti šolanju kadra. Kljub Institutu za telesno vzgojo v Beogradu in Ljubljani in srednjim fizikalnim šolam v Skoplju, Sarajevu, Zemunu in Beogradu, je število diplomiranih dijakov in študentov tako majhno, da ne more zadovoljiti niti najnujnejših potreb. Če bi vsako leto diplomiralo 150 študentov bi morali čakati na zadostno število še polnih 15 let.

Nerazumljivo je, da so državni organi tako nezainteresirani za te probleme. Nužno potrebno bi bilo, da se ustanovi nek državni organ, ki bi vodil to politiko šolanja novih kadrov.

Cepav je veliko težav s pomanjkanjem kadra, je še hujše s materialnimi problemi. V naši republiki je 1500 šol a samo 98 jih ima tudi telovadnico. Posebno šole za učence v gospodarstvu so popolnoma brez kakršnih koli pripomočkov. Ni redke stvar, da grade nove šole brez telovadnic, kar je vredno najostrejših obsojed. Šola brez telovadnice ni popolna in v mnogih primerih so jih degradirali šele na intervencijo Ljudske mladine.

V gornjih stavkih smo nekoliko obdelali problematiko šolske mladine, ki pa še daleč ni tako huda, kot pri delavski mladini. Delavci v športu je izredno malo, razlogov za to pa je več. Gotovo je treba obsojiti stališče nekaterih delavskih in upravnih vodstev, ki mladino celo odvajajo od športa namesto, da bi ga priporočali. Dejstvo je tudi, da imajo dijaki več časa za šport kakor delavci. Tudi športnih terenov je v bližini tovarnih in delavskih naselij zelo malo. Zanimivo je, da je nad polovico tistih delavcev, ki se udeležujejo v športu nogometašev.

Zelo dobro so se obnesle delavske športne igre, ki so jih uvedli v Beogradu, Zagrebu in Splitu. Tu imajo športna in partizanska društva lepo priložnost, da vse tiste, ki jih šport veseli, vključijo v svoje vrste.

Najslabši je položaj športa na vasi. Edina organizacija, ki je vsaj malo uspešna na deželi je Partizan. Prav na deželi imajo zelo dobre pogoje za razvoj športa, saj imajo na razpolago zadružne domove, ki so zelo prikladni tudi za telovadnice, pa tudi zelenih površin je dovolj. Toda kaj vse to pomaga, ko ni nobenega zanimanja za šport med občinami in komunami na deželi. V nekaj primerih so občine raje vrnilje zemljo privatnikom, kot pa da bi jo dodelile za športno uporabo. Težave so tudi s kadrom, saj so podeželski učitelji in Armija skoro edini športniki na vasi.

Odveč bi bilo poudarjati vlogo športa med mladino, toda kljub temu naj navedemo še nekaj podatkov, nad katerimi se velja zamisliti. Procent slabo razvite mladine je precej velik, saj je 10% mladine s telesnimi napakami kar dovolj. Zanimivo je, da veliko število mladine ne obvlada raznih športov, ki so za življenje nužno potrebni. V Beogradu so naredili zanimiv poizkus. 12 tisoč mladincev predvojaške vzgoje so preizkusili v plavanju in ugotovili, da jih 8 tisoč ne zna prav nič plavati. Še slabše je seveda s smučanjem.

Posebno v zadnjem času smo opazili, da so naša športna in partizanska društva posvetila premalo pozornosti vzgoji mladine. Priče smo vsem mogočim pojavom, ki nas navdajajo s skrbjo. Podkupovanje igralcev, polivanja v inozemstvo, dodeljevanje stanovanj in podobno. To so že varovali propada. Mnogo je takih, ki zanemarljivo pouk v šoli, takih, ki se predali pitju in še več takih, ki mislijo samo o tem, kako bi postali športni zvezdniki.



Naše matično planinsko društvo UNIVERZA ima svoj letni občni zbor 11. XI. 1954 na Univerzi (Prirodoslovna predavalnica) ob pol osmih zvečer. — Sodeluje pri delu svojega društva

Že sedaj tarejo športnike skrbi, kako bo v prihodnjem letu

Letošnje delo našega Akademskega športnega odbora se bliža koncu. Že sedaj tarejo naše športne delavce skrbi, kako bo v prihodnjem letu. Čeprav je sprejem novih proračunov še daleč, so vse akademske sekcije izdelale svoje proračune, na podlagi teh pa je tudi Akademski športni odbor sestavil celoten proračun za prihodnje leto in ga že predložil Državnemu sekretariatu za splošno upravo in proračun.

Gotovo bo za vse športnike zanimivo, kako je ASO utemeljil svoje izdatke oz. postavke v proračunu. ASO se je postavil na stališče, da naj sekekcije prireajo razne tečaje, ki bodo imeli izredno pomembno vlogo. Študente naj bi v teh tečajih vzgojili tako, da bi lahko po končanem študiju na Univerzi, vodili delo v raznih športnih organizacijah. Mnenje, da je profesor, inženir ali zdravnik dolžan aktivno podpirati športno življenje v naši republiki ali izven nje, je povsem pravilno. In prav to bomo lahko dosegli na teh tečajih, kjer naj bi študentje dobili poleg strokovnih kvalifikacij tudi osnovne pojme o vlogi, ki jo šport v današnjem času odigrava.

Precejšen izdelek v proračunu predstavljajo tudi domača tekmovanja, ki so pravzaprav tudi najbolj pomembna. Ne gre zanikati, da bomo prav z urejenim načinom tekmovanja po fakultetah pridobili največ študentov, ki sedaj stojijo še ob strani. Ta tek-

movanja so zanimiva in ne-verjetno pozitivno vplivajo na fakultetah. Kakor vse kaže bodo tekmovanja v prihodnjem letu potekala v ligah, kjer pa to ne bo mogoče, bodo priredili turnirje za medfakultetno prvenstvo. Tu moramo še povedati, da bodo naši športni forumi stremeli k čim boljši povezavi s srednješkolskimi organizacijami in njihovimi tekmovanji, da bodo srednješolci seznanjeni s športno organizacijo na Univerzi že takoj ob prihodu.

Poseben problem za naše športnike so igrišča in telovadnice. Kot je znano razpolagamo samo z enim igriščem za košarko in odbojko pod Cerkovnim gradom, kar pa je seveda premalo za vse sekcije. Tako morajo skoraj vse sekcije gostovati na tujih igriščih in plačevati visoke najemnine. Se težje pa je pozimi, ko morajo prav vse sekcije plačevati najemnine za telovadnice. Te najemnine pa so tako visoke, da bi komaj verjeli. In vrhu tega smo lahko zadovoljni, če telovadnico

sploh dobimo, nam trde pred-

stavniki vseh sekcij. Oprema telovadcev je seveda nujno potrebna in tudi zanje je mesto v proračunu. Ta izdelek je še toliko večji, ker se je pred kratkim formirala nekaj novih sekcij, ki nimajo še nobene opreme (to so predvsem nogometaši, jahači in smučarji). Prav tako predstavlja visok izdelek tudi municija za strelsko družino.

Pri vsem tem je zanimivo, da so iz proračuna izpuščeni vsi izdatki za ligaška tekmovanja. Akademski športni odbor stoji na stališču, da se morajo vsi kvalitetni klubi vzdrževati sami. Tistim, ki tekmujejo z vsem svojim članstvom (kot n. pr. ASK in AOK, ki tekmujejo s sedmimi ekipami), je ASO namenil samo pomoč za tekmovanja.

Prav tako so izključili iz proračuna tudi vse postavke v zvezi z mednarodnimi srečanji, čeprav jih je nekaj na sporedu, vendar je to stvar posameznih klubov ali sekcij. Svoje mesto so v proračunu našla državna študentska prvenstva, ki predstavljajo eno izmed osnovnih oblik dela naših športnih organizacij.

Največ denarja bomo potrebovali za izvedbo državnih prvenstev in streljanju, šahu in orientacijskemu teku, ker univerza. Poleg tega bodo naše ekipe sodelovale na prvenstvih v Beogradu, Sarajevu, Zagrebu in Skoplju. Tudi svetovno prvenstvo na Jahorini postavlja pred nas težko nalogo. Skoraj vsi tekmovalci bodo študentje naše Univerze, treba bo organizirati posebne priprave in poslati ekipo na to tekmovanje.

Na tem mestu moramo poudariti, da je proračun sestavljen na podlagi natančne analize vseh izdatkov v bodočem letu in predstavlja minimalne potrebe našega bodočega društva. Skoraj vsi proračuni, ki so jih dostavile posamezne sekcije in klubi, so bili zmanjšani na minimum, tako da je predlog proračuna res realen. Trdno smo prepričani, da bo naš predlog naletel na polno razumevanje vseh odgovarjajočih forumov, ki bodo s tem omogočili nemoteno delo ene največjih in gotovo ene najnaprednejših športnih organizacij v Sloveniji.

Novi časi za naše športnike

(Nadaljevanje s 1. strani)

Misljam, da 11 številno močnih študentskih klubov in sekcij študentskih društev v društvu in da je to z ozirom na problematiko in dosedanje delo popolnoma naravno. To nam narekuje tudi nujna potreba po širšem in bolj masovnem telesno-vzgojnem udeleževanju študentov. Materialni pogoji se bistveno še ne bodo izboljšali, vendar pa bomo polagoma, kot organizirana celota lažje dosegli izboljšanje tudi teh. Individualno in kolektivno pripravljamo za delo v društvu pa imamo.

Kakšno je bilo dosedanje delo posameznih klubov in sekcij?

Vsi klubi in sekcije ASO so v zadnjem letu dokaj dobro delali. Ne moremo pa prezreti izjem v obeh smereh. Vsekakor je treba omeniti delo in uspehe LUSK, ki je kljub slabim pogojem zaradi poškrtvalnosti in vse pohvale vredne volje dosegel odlične uspehe. Prav tako ASK, ki je kot pionir te panoge športa v naši republiki izpeljal vrsto tečajev in nastopov.

AKADEMSKI ŠPORTNI ODBOR V LJUBLJANI razpisuje ANKETO

o imenu novega športnega društva

Pozivamo vse prijatelje športa med študenti, da sporoče svoje predloge za ime novega športnega društva, ki bo v kratkem ustanovljeno, na uredništvo "Tribune" ali na Akademski športni odbor.

Novo društvo bo društvo študentov, zato je prav, da prav vsi člani klubov in sekcij, kakor tudi prijatelji športa na Univerzi sodelujejo v tej anketi. — Odgovore bomo sprejemali do 20. novembra 1954.

Tudi ASK je razdelil nekatere probleme, ki so ga na znotraj načelnjani in dokazali, da je zdrav športni klub, sposoben zatreči škodljive pojave. Šele enoletni smučarski klub si je ustvaril solidne temelje za nadaljnje delo in mu moremo v polni meri zaupati, da se bo še uspešneje uveljavil v bližnji sezoni in kateri ga čaka med drugim še sodelovanje na svetovnem študentskem smučarskem prvenstvu, ki bo letos prvič v Jugoslaviji. Poleg tega smo v letošnjem letu osnovali še dva nova kluba in sicer študentski jahačni in nogometni klub. Na drugi strani pa je AOK popustil. Nekako v začetku leta je začel drseti navzdol. Vzor je v tem, da se je izživljal z maloštevilno prvotigaško ekipo brez prave skrbi za zaledje. V tem je šolski primer, kak ne-misel predstavlja maloštevilna kvaliteta z naslovom klub. Priprani smo, da je ta primer AOK je ozdravil. Ni namreč važno v kateri ligi tekmujejo trenutno, važno je, da bodo študente masovno in organizirano igrali odbojko, to bo osnova tudi za stalno kvaliteto. Prav tako se je ASS opredila, kot bi zanje veljal numerus clausus in ne pride nikamor naprej. Kot

razpoložljivimi prostori boljše urediti. Tudi subjektivnih stvar, ki so v tem, da v glavnem nekaj ljudi gara povsod, drugi se pa udeležujejo le z lepimi besedami in s kampanjskim navdušenjem, se moramo čimprej otrešiti.

Kakšne načrte ima društvo za bodočnost?

Ne bi žele razčlenjati načrtov, deloma so zajeti že v prejšnjem. Naš namen je, da bi čimprej vsaj dohiti nekatere univerzitetne centre v bratskih republikah. Zdrav športni kolektiv, ki bo združeval že zrelo mladino, mladino, ki bo v kratkem razkropljena po vsej naši domovini posegla z vsem elanom v delo za napredek in lepšo bodočnost, mora in bo izpolnil naloge o katerih bomo do podrobnosti razpravljali na ustanovni skupščini društva. Za primer le to, da društvo po vseh panogah športa uvedlo tekmovanje po fakultetah in oddelkih skozi vse leto. Inicijativni odbor in ASO bosta čez kak mesec sklicala skupščino. Čim številnejša bo udeležba na njej tem boljše bomo obdelali vse probleme, ki bodo in so bili že nakazani v Tribunu.

Ljubljanski strelci so premagali goste iz Skoplja z rezultatom 3157 : 2794 Naši strelci so zmagali v vseh tekmovanjih letošnje sezone

V dneh 22. do 24. oktobra je bilo na strelišču ob Dolenjski cesti zelo živahno. Strelska družina ljubljanske univerze je imela v gosteh dve makedonski strelci študentov. To je bilo letos že drugo srečanje obeh ekip in tudi druga zmaga naše ekipe. Najzanimivejši je bil prvi dan tekmovanja, ko so se med seboj pomerile moške ekipe v streljanju z vojaško puško na 300 metrov. Ekipa ljubljanske akademike je v tej disciplini nadmočno zmagala ter dosegla kar 303 krogov prednosti. Med posamezniki je z velikim naskokom zmagal naš reprezentant Rems Feder, prvi Makedonec pa je bil šele na petem mestu.

Drugi dan tekmovanja so se strelci preselili na malo kalibersko strelišče. Na sporedu je bilo tekmovanje v moški konkurenci z vojaško pištolo in dvoboj ženskih ekip. Za presenečenje tega dne je poskrbel mladi makedonski študent Božarič, ki je premagal izkušena tekmovalca naše ekipe Remsa in Peršiča. Kljub temu je bila prva ekipa ljubljanske s 515 krogov pred Skopljem z 478 krogov.

Zenske so tekmovalce z značno puško na 10 metrov.

Spet neuspeh košarkarjev

Na svetovnem prvenstvu v Rio de Janeiru je naša državna košarkarska reprezentanca doživela neuspeh. V prvi tekmi z Urugvajem so naši igrali zelo dobro in dosegli v regularnem času neodločen rezultat v podaljšku pa so položili orožje. Proti tej tekmi je naše vodstvo vložilo protest in pa ni bil ugodno rešen. Pod vtisom nesrečno izgubljene tekme so naši reprezentanti proti Franciji igrali zelo slabo in izgubili tudi to tekmo. Tako so izpadli iz finalnega tekmovanja.

Tudi tu je pripadla zmaga ljubljani, prva je bila Kastelic Joža z 233 krogi.

V celotnem tekmovanju je ljubljana dosegla 3157 krogov, Skoplje pa 2794 krogov.

To je bilo zadnje tekmovanje v letošnji sezoni, ki je bila za naše strelce izredno uspešna. V vseh srečanjih so namreč zmagali, kar je najlepše plačilo za njihov marljiv trening. Sedaj bodo strelci nadaljevali svoje delo v dvorani in se pripravljali za nastope v prihodnji sezoni.

Ob tej priliki vabi odbor ASD vse študente, ki jih streljanje veseli, da se vključijo v vrste naše strelske družine.

Egon

TRGOVSKO
PODJETJE
NA VELIKO

NANOS
POSTOJNA

BLAGO PRODAJAMO PO
NAJNIZJIH DNEVNIH CENAH.
PRIDITE V NAŠE POSLOVALNICE IN DOBRO
BOSTE POSTREŽENI!

ČUDEN ODNOS

Morda je prav ASK tisti o katerem smo v našem listu doslej največ pisali. Pisali smo o njihovih uspehih, o težavah, vedno smo jih spraševali, če imajo v svojih vrstah kakšne probleme, ki bi jih bilo treba obdelati v našem tisku. Tako je bilo tudi prejšnji teden. Sam sem opral tovarnika Filipana, ki je prišel v našo redakcijo, če je pri njih kaj novega. Težave imamo s telovadnicami, mi je odgovoril in takoj smo napisali v naš list članek o perečem problemu telovadnice. Skratka mislili smo, da smo z ASK v najboljših odnosih.

Toda kakor vse kaže smo se zmotili. Bili smo precej presenečeni, ko smo iz drugih časopisov izvedeli, da je ASK prejšnji teden priredil tiskovno konferenco, kjer so obravnavali vse mogoče probleme v zvezi s tem našim športnim kolektivom. Na to konferenco so povabili vse ljubljanske časopise, le enega ne. Tu edini je prav študentski list TRIBUNA, ki o vsem tem ni bil nič obveščen.

Študenti iz Skoplja v Turčiji

Prejšnji teden je odpotovala iz Skoplja v Turčijo večja skupina študentov športnikov, ki bo gostovala v raznih krajih Turčije. Ekipo sestavljajo odbojkarji, košarkarji in nogometaši, ki se bodo med svojim gostovanjem srečali s turškimi študenti.

ASK ob igralca

Naš košarkarski klub ima letos smolo z igralci. Že spomlad so izgubili Škerjanca, ki je bil najboljši strellec ekipe in je odšel k vojakom. Sedaj pa so izgubili še znanega igralca Pavloviča, ki je odšel študirat v Beograd. Po zadnjih vesteh se je ta odlični igralec odločil, da postane član društva beograjskih visokošolcev Crvene zvezde, ki je že vsa leta po vojni državni prvak v košarki. Prav gotovo se bo odsotnost tega igralca pri ASK precej poznala, čeprav je te dni prestopilo v naš klub nekaj novih igralcev.

Dopisujte
v TRIBUNO

Tabarna

Tribuna

Malenkosti iz vseh vetrov

DIALOG NA OBČNEM ZBORU

Dnevni red je bil skorajda že izčrpan. V dvorani se je kadilo, kot da se kani na pomenilo, da se sestanek že dolgo traja. Predlagali so nov odbor. Nekdo je predlagal za predsednika kolega iz geografije.

»Tovariši, jaz mislim, da moramo volitve vzeti bolj resno. Moje mnenje je, da kolega iz geografije ne bi bil za predsednika, ker je preveč napet.« Zdaj se je dvignil predlagani kolega.

»Kajne tukaj sploh nihče ne vpraša, če se strinjam s kandidaturami. Mislim, da kandidature ne morem sprejeti, ker so drugi bolj potrebni.«

LABORANT, KI SE MU MUZI NA PREDAVANJE

Laborant na geologiji je iznajdljiv možakar. Največ skrbi mu delajo bruci, ki ga naravnost oblegajo s vprašanji. Vse mu hočejo priti do dna in laborant jim je najbolj dostopen za razlago številnih vprašanj. Zadnjič pa se je naveličal, kajti tudi njegova potrpežljivost ima svoje meje.

»Oprostite, kolega bruc, zdaj nimam časa, ker imam predavanje.« In odspiral je proti predavalnici.

KAMEN JE KAKOR CVETLICA

Geologi so strokovnjaki s kamnom in rudami. Na vsakem kamnu imajo v rokah rude in kamenje. Kamni pa se pri tem mastijo, saj jih prijemajo številni prati, debeli in drobni, nežni in robati, umiti in umazani, popackani in mastni. Vsled tega profesor zahteval, da se kamnenje praviloma drži samo z dvema prstoma, s kazalcem in palcem. Na ta način jih je hotel zavarovati od masčobe. Dogodilo se je, da kandidat ni držal kamna, kot je predpisano in običajno. Profesor ni ostal ravnodušen.

»Kako pa vendar držite kamen? Primitve ga nečno, z dvema prstoma, kajti kamen je kakor cvetlica.«

TRGOVINA S STANOVANJEM IN SRCEM

Zivi družina. V družini deklica, ki so ji že trije fantje pokazali hrbet. Kot najemnika štivita pri tej družini tudi dva študenta, vzorna in stanovanje plačujeta redno. Usoda je hotela, da je v tem času deklica spoznala četrtega fanta. In seveda ljubezen. Kaj bi govorili. V družini so iskali izhod. Edina možnost je bila, da študentoma odpovedo stanovanje in se vojenca vožejo na družino, kjer bo lahko stanoval, obenem pa bi ga deklica držala strogo na uzi.

In res študenta sta lepega dne ostala brez stanovanja. Fantu pa so privedli novico, dalejšega dne ne bi odletel.

Kdo ve, kako bo tekla zgodba dalje? Ljubezen se smehlja... je naslov nekega filma.

FARBENBLIND

Kandidat, ki je prišel na izpit je bil »farbenblind«. Profesor ga sprašuje razne reakcije. Kandidat se poti. Nazadnje mu profesor postavi vprašanje, za katerega je treba poznati in razločevati barve. Kandidat je jasno odgovoril nekaj povsem drugega.

Profesor mu je svetoval, da se prepíše na drugo fakulteto.

S TRILETNO PRAKSO

Pred nekaj dnevi sem diplomiral. Prodal sem nekaj knjig, da smo zalili diplomu. Ker smo bili precej veseli sem moral prodati še nekaj strani skript, tako da smo lahko ostali do jutra.

No sedaj pa v službo. Sedel sem v čitalniški oddelku naše knjižnice in bral oglase. Ljudi moje stroke rabijo precej, toda jaz ne pridem v poštev, ker nimam triletno prakso. Vsi rabijo strokovnjake s tri letno prakso. Če je tako, imajo verjetno že prav.

Kaj naj storim? Razmišljam

tako močno, da mi bo razneslo glavo. Prodal sem še nekaj in sedel k žestici da me navdahne alkohol. Ko takole sedim me prekine sijajna misel. Jasnica, logika mi je pomagala. Če obstoje podjetja, ki zahtevajo triletno prakso, tedaj morajo biti tudi taka, ki triletno prakso dajejo. Toda katera podjetja so to? Morda ona, ki ne oglašujejo? Verjetno?

Sedel sem za mizo in napisal pisma tridesetim podjetjem s sledečo vsebino:

»Spoštovanemu delavskemu svetu!

Pred nekaj dnevi sem diplomiral na fakulteti. Nikakor ne morem dobiti zaposlitve, ker vsem povsod v meni dosegljivih oglaševanj zahtevajo triletno prakso. Vše podjetje ni med takimi, ki imajo nemogoče zahteve. Verjetno ni tako pomembno, ali pa ne marate prejemati intelektualcev. Meni je vseeno. Zdi se mi, da moja prošnja razumete, ker nekdo se pač mora žrtvovati in upam, da poznate pregovor, da velika riba žre male. Torej za razvoj gospodarstva storite to uslugo, da pridem po triletni praksi iz nepomembnega podjetja, kot je vaše, ki prakse ne zahteva v večje z boljšo plačo.

S spoštovanjem Luka Križ.

Ko sem takole ležal in čakal odgovore sem bil kar veselo razpoložen. Vedel sem, da sem razvinal tako, kot je edino možno.

Nekoga dne pa je potrkal sodni sulga in mi predal pet obročnic zaradi žalitve časti podjetij. Sluga me je še petkrat obiskal in tako sem imel 25 obročnic, češ da sem s pismi skušal zavreti razvoj podjetij in gospodarstva sploh...

Začel sem se potiti in še enkrat študirati kazensko pravo. Zmagal sem in bil oproščen. Direktorji, ki so bili prisotni so občudovali moje sposobnosti in so mi po razpravi ponujali službo. Figo, če hočete. Imam boljšo kombinacijo.

Ponovno sem sedel za mizo in pisal podjetju take stroke kot dvanajst mene točeh. Sporčil sem jim, da triletno prakso nimam pač pa da sem zmagal v petindvajsetih tožbah podjetij proti meni, od tega dvanajst konkurenčnih. Sprejeli so me.

Opisani težki slučaj žal lahko posnemajo samo pravniki. Medicinci ne morejo tri leta izsuševati ilegalno prakso, tehnike lahko kaznujejo, ker nimajo obrnega lista... kaj bo, kaj bo. Morda bi steli absolventski staž za prakso, potem bi bili vsaj tehniki rešeni.



(Pred menzo ob treh jutraj):
Miličnik: Še malo počakam, ni vrag, da bo kaj?

Profesorju OB IZPITNI GROZI

(Podoba solznega in potnega študenta)

Ko bo moja domišljija, vzemirjena od temnih in grozljivih prikazov, pogrezala mojo dušo v smrtno žalost...

Ko se bo moj duh, prestrašen zaradi mojega neznanja in vaše sodbje, bojeval s strašno izpitno komisijo, ki se bo trudila, vaše usmiljenje zakriti pred mojimi očmi in me pahnil v obup; ...

Ko bo moje slabo srce, stiskano od bolečin in prevzeto od izpitne groze, omagovalo v boju proti sovražnikom moje diplome; takrat, o usmiljeni profesor, se me usmili!

Ko mi bo prišla zadnja solza, znamenje bližnje razglasitve izpitnih rezultatov, jih sprejmite kot spravi dar.

Gospod profesor, oče vse učnosti in oče usmiljenja! Blizim se vam s ponižnim, skesanim in potrtim srcem in vam priporočam svojo neobojljeno znanje.

Ko me bodo moje trde in odrevenue noge spominjale, da se bliža izpit...

Ko moje tresoče se in oslabiljene roke ne bodo več mogle prijeti in držati indeksa in bodo omahnile na mizo pred izpitno komisijo...

Ko bodo moje zatemnele in od bližnje izpitne groze ugašajoče oči obračale svoje trudne in umirajoče poglede proti vam; takrat...

Ko bodo moje mrzle in trepetajoče ustnice zadnjikrat izgovorile kakšne neumnosti; takrat, o usmiljeni profesor, se me usmili!

Ko bo moj blede in upadli obraz navzočim vzbujal sočutje, kolegom pa strah in bodo moji

od izpitnega potu premočeni lasje naznanjali moj bližnji padeč!

Ko se bodo mojašesca zapirala daritev znanosti in v tem strašnem trenotku: o usmiljeni profesor, usmili se me!

Ko bodo okoli mene zbrani kolegi in kolegice žalovali zaradi kolegi in kolegice žalovali radi mojega trpljenja in Vas prosili pomoči zame...

Ko mi odpovedo vsa čutila in mi zgine ves svet, ko bom izdihaval v zadnjem izpitnem boju in diplomski bridkosti...

Ko bodo moji zadnji dihi mojeg padlega srca silili moje neznanje, naj se loči od tega sveta, sprejmite te moje zadnje kot izraz svetega hrepenenja, da bi prišel k izviru znanosti.

Ko se bom ločil od izpitne sobe in zapustil mračno ter zlobno izpitno komisijo, sprejmi profesor moj padeč kot vdanost, ki jo darujem zmagovalni znanosti.

Ko bom drugič prišel pred vas in bom zagledal neminljivo lepoto znanstvenega veličanstva, ne zavrnite me izpred vašega obličja, milostno me sprejmite in narečite svete znanosti, ki jo bom, če napravim izpit, nenehno branil in slavil, takrat pa prav zares o usmiljeni profesor, se ozrite name, ubogega grešnika, ki bo s trepetanjem in upanjem čakal, da boste izrekli nepreklicno sodbjo, ki bo odločila mojo nadaljnjo usodo...

O profesor, ki si mi namenil padeč, pa zakrli uro in trenute izpitne katastrofe; daj mi vse dni mojega življenja preživet v pravici in znanosti, da bom vreden, z mirno vestjo vlekli plačo in pokojnino.

Adam

Kdaj bom opravila izpit iz matematike?

Na letni skupščini kemikov se je zglasila k besedi tudi kolegica, ki ima neverjetne težave z matematiko. Studiral je ta predmet, prijavljala izpite, padala in spet študirala. Vedno znova je naskakovala, toda brez uspeha. Menila je, da ji v takem položaju lahko pomagajo kolegi.

»Tovariši, vpriči vas se danes na tej konferenci vprašam kdaj bom opravila izpit iz matematike?«

Seveda ji prisotni niso odgovorili na postavljeno vprašanje. Priporočili so ji, da stvar uredi s profesorjem.

KONVERGENČNI ZAKON

Bilo je na izpitu iz matematike. Profesor je imel navado, da je precej spraveval Cauchyev kriterij za ugotavljanje konvergence vrst. Na vrsti za odgovajanje je bil kandidat, ki je pričakoval profesorjevo vprašanje.

Profesor: »Cauchy?«

Kandidat: »Oprostite gospod profesor, ampak jaz nisem Cauchy. Smolnik je moj priimek.«

In profesor mu je dejal, da sta opravila za danes.

DRAG PIK OSE

Igralko naslovne vloge v nekem filmu, ki so ga snemali v Pakistanu je piliča osa naravnost na nos. Na splošno začudenje se je igralci izrastle na obrazu povečal za dvojno velikost in snemanje je moralo biti preloženo za več dni. Ta nenaden prestanek je stal filmsko družbo nič manj kot 22.000 funtov.

PARODIJA KONGRESA PRAVNIKOV

Profesor ljubljanske pravne fakultete je na nedavnem kongresu v diskusiji razvil tezo, da se študenti ne borijo tako zelo za študij, kakor pa za doktorske naslove.

Profesor je menda pri tem prezrl, da je sam dobil doktorski naslov brez doktorske disertacije in da še vedno dolgoje študentom učbenik.

ZAKOTNE DRUŽBE

Stopite v nedeljo zvečer v kavarno »Union« ali pa v »Emo«. Pogledajte po zakonih protistih, kjer se zbira virtuoz kvartanja. Kaj boste videli in na kaj pomislili. Vsa svoja, v megleni atmosferi boste med ostalimi spoznali obraze, ki jih poznate s predavanj. Vse bi bilo še nekam razumljivo, ko bi čisto ne segali po denarnici.

Proti takšnemu načinu pridobivanja in izgubljanju denarnih sredstev se moramo odločno boriti.

Radi bi obogatili na naš račun

Nekateri hvalevredni Ljubljanci so izrabili težek stanovanjski položaj študentov in začeli poviševati cene najemnin. Pri tem uporabljajo različna sredstva. Najbolj uspeha in pogosta poteza je odpoved stanovanja, če študent-podnajemnik ne pristane na zvišani znesek.

Vprašamo se, če imajo ti ljudje sploh še kaj človeškega dostojanstva? Izjemati že tako prazne žepne študentov zaslužni resno obsodbo.

SREČO JE TREBA IMETI!

»Srečo je treba imeti« pravi odvetnik iz Bilboa, ki je v treh zaporednih vlačnjah državne loterije vsakokrat zadel ??? din. Pri tem je načel nasprotnik vsake loterije. Srečke mu je vedno podaril njegov svaki, ki je mnoga leta zamen poskušal na loteriji, a ni zadel niti tika.

In to je nemško-javanska filmska »zvezda« Laya Rakl, ki jo imamo čast občudovati v nemško-slovenskem filmu »Greh«, ki je po celjski premieri prišel celo v Ljubljano. Kot vse kaže, bo njena čudovita privlačnost (?) in celoten umotvor koprodukcijske umetnosti velik doprinos k ustvaritvi nove slovenske filmske kulture. — To je res hvalevredno dejanje finančno-kulturne pomoči



Glose iz našega življenja

Vsak lisjak se končno ujame

Studentska kronika čisto beleži neverjetne dogodke. Priljubljeno besedam našega kronista iz Osrednje študentske menze. Stvar je vredna posebne pozornosti, zato smo izbrali reportersko obliko opisa, bralci pa naj sami presodijo, kam sodi takšno ravnanje.

Kostov Dušan, študent te in te fakultete sedi za mizo in obeduje. Kot mnogi drugi ima danes njegov žolček večje zahteve. Razumljivo. Zaradi tega ga ne moremo obsojati. Pomisli na dodatek. Kako zlahka bi ga pospravili. Napotil se je proti mestu, kjer izdajajo hrano. Uslužbenka Pavla, ki hrano izdaja je tako zaposlena, da ga skoraj ne opazi.

»Daj dodatek!«

»Oprostite dodatka ni, ker bo verjetno hrane še zmanjkalo« mu prijazno odgovarja uslužbenka.

To ga je pogrelo. Zagrabil je v bližini kos trdega in suhega kruha in ga z vso močjo zagnal v uslužbenko. Na njenem obrazu se je pojavila podpludba.

Prisotni kolegi, ki so dogodek videli, so zahtevali, da se Kostov opraviči. Kaj se tega vendar ne moremo od njega zahtevati. To bi bilo veliko ponižanje.

Univerzitetni odbor, ki je zvedel za ta dogodek, je prijavil celotno stvar disciplinskemu sodišču MVS. Sedaj se je Kostov zavedel kaj je napravil. Pohitel je, da celotno stvar še v kralji zadušil. Najprej je protestiral, češ da je to svinjarija, kar se dela z njim. Ko je uvidel da na tak način ne bo našel skupnega jezika za spravo je odhitel v menzo. Našel je uslužbenko in jo na kolenih prosil odpuščanja.

Vsak komentar je tukaj odveč.

PRVI IZVOLJEN

Na nekem občnem zboru so predlagali kandidata za predsedniško mesto. Bil je predlagan tudi kolega, ki tega ni pričakoval. Dvignil se je in dejal:

»Prosim vas, če me že predlagate, nikar me ne napišite prvega na kandidatsko listo, kajti tisti, ki je prvi na spisku, je sigurno izvoljen.«

Študij tehnike je težak

Letošnjim maturantom starejši študenti kaj radi dajejo smernice za njihovo poklicno usmeritev. V vseh gimnazijah pri nas so bili pogovori in predavanja o študiju in delu na univerzi ter o zvezi s tem o izbiri poklicev. Za predavanja so poskrbeli okrajni akademski klubi in bila so sio dobro obiskana. V kratkih je predavatelj, študent tehnike, ki je govoril o študiju posameznih strok na univerzi in visokih šolah, na vprašanje nekega slušatelja, ki ga je zanimalo prevesem vprašanje ali je študij tehnike zares tako težak kot govorniki, odgovoril kratko na dokaj izviren način.

»Tehniko je najtežje študirati prvih deset let. Nekaterim pa ta študij tako ugaja, da so na fakulteti že poldrugo desetletje.«

Komu zvoní?

Na pravo se je zadnje leto udomačila navada, da se fakultetni zvonovi oglašajo šele po končanih predavanjih, v izpitni dobi. Med semestrom ko so predavanja, jih skoraj ni slišati. Na ta način se lahko vsak ravnja po svoji uri. Vprašam vratarja kaj pomeni plat zvona, ki je prihajal iz višjega nadstropja. Prijazno mi je objasnili vsa zavedo v naravnost dostopnem stili.

Profesorji vabijo svoje kandidate k izpovedi ali pa jim dajejo odpuščaje, tistim, ki so jih pri izpovedi zaslužili. Zvonenje je naš stari narodni običaj. Med pravniki pa je nasprotno zelo razširjena domneva, da z zvonenjem profesorji napravijo izpitne ceremonije bolj svečane.

Sreča pa taka

Izpit iz fizike je za študenta tehnike velika preizkušnja. Kakor povsod, tudi tukaj velja med študenti precej razširjena trditev, da je sreča na izpitu že polovica uspeha. Tako se je nedavno zgodilo v junijskem izpitnem roku. Šest radarjev, ki so uspešno opravili pismeni del izpita je bilo nemalo presenečenih, ko jih je profesor na začetku usmenega izpita vprašal, če so zadovoljni s šestico, ne da bi jih vprašal ustno.

Seveda so kot dobri trgovci ponudbo profesorja brez priogovarjanja sprejeli. Sreča se jim je na široko nasmehnila.

Sedaj se slišijo po fakulteti glasovi, ki so ta redki dogodek označili kot profesorjev nainovejši vic.



Pravite, da ste iz stanovanjskega urada? Mi sicer sprejememo v nebo vse birokrate, toda vaši grehi so le prevelike



Zakaj telefon ne dela?? — Verjetno ni toka...!!

ODMEV na neumestno šalo Dickersa

V organu združenja nemških študentskih organizacij »Deutsche Studentenzeitung« najdemo še letos odmeve na dejanje kölnskega študenta Dieterja Dieckersa, ki je na lanjskem obisku v Jugoslaviji sramotil spomenik talcev v Begunjah in je zaradi tega moral zapustiti Jugoslavijo. Dogodek je naletel na obsojanje ne samo pri nas, temveč tudi v svetu. Tudi bonnska vlada ni šla mimo njega, Dieckersovo dejanje niso v Bonnu opravičevali z mladostno razposajenostjo, kar so nekateri poskušali, temveč so uradno izjavili, da je Dieckers škodoval stremeljenju podobnih mednarodnih odnosih med študenti, za kar so zahtevali od kölnske univerze strogo kazni za Dieckersa: izključitev iz vseh nemških univerz.

Zelo zanimivo pa je pismo, v katerem presoja Dieckersov slučaj eden od nemških študentov na univerzi v Indiani, Bloomington USA, Gustav Konitzky, ki ga je vredno v odločnem dobesedno ponatisniti. ... Nemški študentje v inozemstvu z velikim zanimanjem zasledujemo razvoj nemških univerz, kajti politična prevzgoja naroda, čisto vseeno kateri del Nemčije mislim, se lahko izvrši samo na osnovi različnih vzgojnih ustanov. Politična modrost se ne da vteptati v glavo z znanim nürberškim lijakom, niti ne z obveznimi predavanji. Človek jo ima ali pa je nima in kjer je ni, moramo človeku objasniti, kaj mu manjka ...

... Dejanje Dieterja Dieckersa dokazuje nevarnost in nesramnost, ki je lahko pri določenih pogojih zelo nevarna: ti pogoji so, izgleda, v tem

slučaju obstojali. Študent, ki omadežuje najosnovnejša čela gostoljubnosti pri potovanju v inozemstvo, posebno, če je to potovanje v študentskem krogu, nima tam kaj iskati. Gospod Dieckers se sklicuje na to, da odklanja jugoslovanski sistem. To je njegova stvar, vendar bi se bil moral v tem slučaju konsekvентno držati svojih načel in se odpeljati na mesto v Jugoslavijo nekam ob Reno. Končno pa je sprejel povabilo iz Ljubljane in bi se moral obnašati po navadah in običajih civiliziranih ljudi.

Ampak ta njegova cigareta na napačnem mestu je samo del njegove zgodbe. Kot popojasnilo in nekako opravičilo navaja gospod Dieckers, da je do pol šestih proslavljaj svoj rojstni dan v baru Slon in da se je šele potem zopet pridružil potovalni skupini. Iz tega dejstva lahko zaključimo, da je hotel gospod Dieckers opravičiti svoje dejanje, češ da ga je storil pod vplivom alkohola, sicer ga pač ne bi omenjal. Ničesar nimam proti poštenim krokarjem, vsekakor ostanem v takem slučaju doma in se ne odpeljem v inozemstvo. Vsak Nemec je, čim zapusti meje Nemčije, takorekoč neoficielni predstavnik svoje dežele. In za nas je proketo važno, da pokažemo dobro voljo drugim deželam. Da pa je ta gospod Dieckers še predsednik »mednarodnega kluba«, je preveč. Osebo sicer ne poznam tega »Mednarodnega kluba«, ampak ne morem si pomagati: njegovi člani, ki so izvolili gospoda Dieckersa, ne premorejo preveč zmoglosti spoznavanja človeka.

Dalje omenja pisec pisma, da je slučaj Dieckers posebno zanimiv še zato, ker ga je skušal braniti neki gospod Greife, češ da je hodil Dieckers še v osnovno šolo, ko se je v Nemčiji začela velika svinjarija. Podobno kot Dieckers so se namreč vedli mnogi člani hitlerjanske organizacije Kraft durch Freude (moč zaradi veselja), ki so se pred začetkom druge svetovne vojne vozili v inozemstvo.

MEDNARODNE VESTI

Sodelovanje študentov

Na seji študentskega sveta univerze v Melbournu je neki kitajski študent priporočal tesnejše sodelovanje med avstralskimi in azijskimi študenti, ki študirajo na avstralskih univerzah. Pri tem je opozoril na socialne razlike med azijskimi in avstralskimi študenti. Mnenja je, da bi malo več prizadevanja in manj oficijalnih izrazov prijateljstva zadostovalo, da bi se stik med študenti obeh narodov poglabil.

10-letnica študentskega lista

Glasilo demokratsko-socialistične študentske zveze Holandije »Politica« je letos praznovalo 10-letnico svojega izhajanja. Uvodni članik sicer ugotavlja, da je od leta 1945 nastopilo znatno upadanje političnega zanimanja pri študentih, da pa je prav zaradi tega obstoj političnih študentskih združenj upravičen, ker si smo pri njih lahko pridobili študent potrebo politično razgledanost, ne da bi se pri tem tudi politično že docela opredelili.

TEHNIČNA VZGOJA NA PODEŽELJU

Ena največjih akcij naše Zveze ali bolje korak sistematičnega dela na polju tehnične vzgoje podeželja, predstavljajo terenske ekipe. V zadnjem delu preteklega meseca je obiskala terenska ekipa kočevski okraj: Velike Lašče, Turjak, Ribnica in več manjših krajev. Program je obsegal agrotehnične, kulturne in potopisne filme. Povprečna udeležba 200 ljudi na 8 predstavah potrjuje pravilno izbiro programa, a še bolj potrebo akcije.

Pokazala se je potreba koordinacije dela z Akademskimi klubi po okrajih. S tem, da bi prevzeli klubi organizacijsko, zveza pa programsko stran akcije, bi bil uspeh večji.

Mnogo se danes govori o naši zamisli — Tehnični ljudski Univerzi, ki je postaja realnost. Poleg nas ne samo GO LT, ki je prevzela pobudo v svoje roke, tudi drugi forumi, kot je DIT, CLU itd., intenzivno delajo na tem vprašanju. Po sedanjih rezultatih bo TLU začela z delom oktobra v času Tedna tehnike.

OBVESTILO

Združenje prirodoslovno-matematične fakultete ima redno skupščino v četrtek dne 11. novembra 1954 ob 8.30 zjutraj v prirodoslovni predavalnici Univerze. Za vse člane ZSJ je udeležba obvezna. Odbor

BURMA

Vodilni burmanski politiki so nedavno pozvali študente na univerzi v Rangunju naj se v bodoče bolj zanimajo za svoj študij in znanstveno delo, kakor za politiko. Pred drugo svetovno vojno je bila univerza v Rangunju središče, kjer so se vzgajali politiki in zato močan faktor v borbi za neodvisnost. Tedaj so bile stavke študentov zelo pogoste. Sedanji burmanski ministrski predsednik in dva druga ministri so bili takrat vodilni člani študentskega gibanja. Vlada meni, da rabi sedaj Burma, ko je že neodvisna, predvsem znanstvenike in naj se zato študenti bolj zanimajo za strokovno izobrazbo.

DANSKA

Splošna študentska konferenca vseh danskih študentskih združenj bo ta mesec v Kopenhagenu. K udeležbi, ki jo organizirata Kopenhasko študentsko združenje in nacionalna zveza DSF, so povabljeni vsa politična in kulturna študentska združenja in zastopniki študentskega tiska.

ZAH. NEMČIJA

Nemški odbor WUS je prejel znesek 50.000. — DM za posojila študentom-beguncem. Iz tega fonda bodo lahko prešli študenti (le tisti, ki se nahajajo pol leta pred zaključnim izpitom) posojila. Vrniti jim bodo morali po obrokih v 12 mesecih po opravljenem izpitu. Podeljevanje posojil bo vršil tričlanski odbor v katerem so po en zastopnik »American service committee«, nemške študentske zveze in nemškega odbora WUS.

IZRAEL

Izvršni svet študentske zveze v Izraelu je enoglasno protestiral proti nameravani 100% zvišanju študentskih pristojbin na univerzi v Jeruzalemu in pozval študente, da v prihodnjem letu ne plačajo pristojbin dokler ne bo zadeva zadovoljivo urejena. Vključno težkemu finančnemu stanju univerze smatra izvršni svet, da bi tako drastično zvišanje prizadelo veliko število študentov, ki razpolagajo le s skromnimi sredstvi, predvsem pa študente, ki so iz delavskih družin. Prevladuje pa mnenje, da bo prišlo do kompromisne rešitve.

Zvišanje študijske pristojbine za 400%

Vladni komite je sklenil zvišanje pristojbin. Dosedaj je bilo mogoče kriti s študijskimi pristojbinami stroške univerz samo v višini 11% (ena četrtina študentov je bila oproščena plačevanja pristojbin). Sklep o povišanju je izval veliko nezadovoljstvo. Vlada pričakuje, da bodo najbolj prizadeti študenti, katerih starši ne razpolagajo z zadostnimi denarnimi sredstvi morali dobiti manjkajoča sredstva iz drugih virov.

Pomoč organizacije WUS

Kot smo izvedeli je mednarodna študentska organizacija WUS dodelila našim študentom dokajšnjo pomoč v raznih laboratorijskih napravah. Te pomoči bodo deležne vse naše univerze.

ZVIŠANJE ŠTUDIJSKIH PRISTOJBIN

Študijske pristojbine na univerzi v Jeruzalemu so bile zvišane na 200 izraelskih funtov. Generalni direktor svetnega ministrstva je izjavil, da bo študentom povrnjeno v obliki posojila približno 20 odstotkov pristojbin.

SMUČARJI

Akademski smučarski klub vabi vse smučarje, tekmovalce in začetnike, da se vpišejo v naše društvo. Posebno pa vabimo tudi mladino gimnazij, da se nam pridruži. Vpišje se lahko dnevno od 12. do 14. ure na Cankarjevi 5/II.

ANGLIJA - Delo in praksa

Da bi si zagotovili zadostna denarna sredstva za študij, si mnogi angleški študenti iščejo delo med počitnicami. Po približni ceniitvi je bilo letos okrog 2.500 študentov, ki so se želeli zaposliti v industriji. Največjo možnost zaposlitve imajo seveda tisti študentje, ki študirajo tehnične stroke. Mnogi si s tako zaposlitvijo zagotovijo ne le primerno denarna sredstva za študij, temveč pridobe tudi dragocene praktične izkušnje.

HOLANDIJA - »Svoboda znanosti«

Prvih v zgodovini holandskega univerzitetnega življenja so letos v septembru priredile vse univerze in visoke šole v Den Hagu kongres s temo »svoboda znanosti«. Initiator kongresa je bil kolegijski rektorjev in holandski WUS komite. Pobudo za ta kongres je dala proslava 200. obletnice Columbia univerze New York.

ČILE -

2. kongres tehnikov

Študentsko združenje tehnične visoke šole v Santiagu je priredilo svoj II. kongres z dnevnim redom, po katerem naj bi kongres obravnaval probleme življenjskega standarta študentov, vprašanje absolventskega staža, težave v zvezi z pomanjkanjem predavalnic itd. Diskusija naj bi se vodila tudi o stikih z drugimi nacionalnimi in mednarodnimi študentskimi organizacijami. Kongres je prinesel le malo praktičnih sklepov.

INDIJA

Indijska vlada namerava podeliti 100 štipendij študentom iz Britanske skupnosti narodov za nadaljevanje študija v akademskem letu 1955-56. Te štipendije bodo pospešile kulturne vezi med Indijo in inozemstvom. Dodeljena bodo v skladu z razpoložljivimi prostimi mesti na indijskih visokih šolah na področju umetnosti, prirodoslovja, medicine, pedagogike, prava, gozdarstva, veterine in tehnike. Štipendije bodo dodeljene v višini 200 rupij mesečno, medtem, ko bo vlada razen tega plačala študijske pristojbine direktno visokim šolah. Inozemski študentje naj bi se tudi naučili vsaj enega izmed indijskih jezikov.

OBJAVA

Klub prekmurskih akademikov bo imel 8. novembra ob 19. uri redno letno skupščino na stari tehniki. Odbor

PODJETJE Z MESOM

„SNEŽNIK“

V ILIRSKI BISTRICI

V SVOJIH POSLOVALNICAH NUDIMO POTROŠNIKOM PO NAJNIZJIH CENAH VSE VRSTE MESA IN MESNIH IZDELKOV. VLJUDNO SE PRIPOROČAMO.

GOSTINSKO PODJETJE - HOTEL

„ZVEZDA“

MURSKA SOBOTA

NUDIMO VAM VSE VRSTE PIJAC IN JEDIL, NA RAZPOLAGO SO VAM TUDI TUJSKE SOBE. - POSTREŽENI BOSTE SOLIDNO!

UVOZNO IN TRGOVSKO PODJETJE LJUBLJANA TRG REVOLUCIJE ŠT. 15 TELEFON ŠTEVILKA 21-550

KEMOSERVIS



oskrbuje

znanstvene laboratorije z laboratorijskimi potrebščinami

Študenti imajo pri nakupu 10% popusta

V počastitev »Svetovnega dneva varčevanja« dne 31. oktobra 1954 razpisuje Mestna hranilnica ljubljanska

nagradni natečaj

za najboljše razprave o varčevanju

Razprave naj obsegajo eno izmed naslednjih tem:

1. Razne nove oblike varčevanja.
2. Pomen varčevanja za naše gospodarstvo.
3. Varčevanje kot vzgojno sredstvo.

Najboljše razprave bo ocenila posebna komisija in podelila:

3 nagrade po 5000 din, in
6 nagrad po 3000 din

Razprave pošljite na naslov: Mestna hranilnica ljubljanska, Ljubljana, Čopova ul. 3, z označbo šifre in naslova v zapečatenem pismu do 30. novembra 1955.

KOMISIJA ZA RAZPIS NATEČAJA

TOVARNA VOLNENIH IN VIGOGNE IZDELKOV

MARIBOR
JEZDARSKA ULICA ŠTEV. 8
TELEFON: 21-97, 21-98, 21-99

PROIZVAJA:

VOLNENE TKANINE IZ ČEŠANE PREJE
VOLNENE TKANINE IZ MIKANE PREJE
BOMBAŽNE TKANINE
VOLNENO PREJO, MIKANO
VIGOGNE PREJO
VATELIN
VATO